

DARBININKAS

VLIKO SUKAKTIES SESIJA New Yorke

XLVIII NR. 80. SECOND-CLASS Postage paid at Brooklyn, N. Y. TREČIADIENIS - WEDNESDAY, LAPKRITIS - NOV., 27, 1963 \$10 WILLOUGHBY AVE., BROOKLYN 21, N. Y. 10 CENTŲ

PREZIDENTAS JOHN F. KENNEDY jo pasirinkta oficialioji nuotrauka.

Prezidentas John F. Kennedy palaidotas

Jungtinių Valstybių 35-asis prezidentas John F. Kennedy, vadovavęs Amerikai ir laisvajam pasauliui 3 metus, lapkričio 22 nužudytas ir lapkričio 25 palaidotas. Viceprezidentas Lyndon B. Johnson lapkričio 22, dvi valandas po prezidento Kennedy mirties, prisiekė prezidento pareigoms, ir valstybės gyvenimas eina be pertraukos. Eina, bet už savęs pa-

liko įvykius, kurie yra skausmas šeimai ir tautai, gedulas pasauliui ir — niekam džiaugsmo. Kiek prezidento Kennedy nužudymas pakreips Amerikos ir pasaulio istoriją, rodyti ateitis, o tuo tarpu dėmesys krypta į žmones, koki jie iškilo šiuose tragiškuose įvykiuose.

Texas kelionėje Kennedy dar sykį švystelėjo visa savo esme:

nors gubernatorius įkalbinėjo atidėti kelionę į Texas, bet prezidentas buvo įsitikinęs, kad jis turi rodytis toje vietoje, kur yra sunkiausia padėtis; prez-

dentas turi eiti į žmones ir juos paveikti tiesioginiu santykiu. Dėl to jis atsisakė nuo kulkom atsparios apsaugos. Jis tad žuvo, prezidento de Gaulle vertinimu, kaip karys.

Amerika ir pasaulis: Visus sujungė gedulas

Prezidento kūnas lapkričio 23-24 buvo padėtas Kapitolio rotundoje. Lankytojų eilė nutrūko per dieną ir naktį. Kiti laukė po 10 valandų. Lapkričio 25 kūnas nugabentas į katedrą, kur mišias celebravo kardinolas Cushingas, iš ten iškilminga eiseną palydėtas, šeimos pageidavimu, į Arlingtono kapus ir palaidotas netoli nežinomojo kareivio kapo. Tai antras prezidentas tuose kapuose — pirmasis buvo Taftas.

Per šias dienas pasikeitė Amerikos gyvenimo veidas — milijonai gyveno gedulu visa širdim. Anot N.Y. Times, New Yorkas virto ištais maldos namais.

Valstybės departamentas įspėjo, kad svetimų valstybių atstovų pakanka pagal protokolą prezidento laidotuvėm. Bet kitos valstybės parodė daugiau pagarbos, nei protokolas siekė. Prancūzijos prezidentas de Gaulle pirmasis pranešė dalyvausiąs. Ir milijonai amerikiečių matė atvykusius karalius, prezidentus. Departamento pranešimu, dalyvavo 8 valstybių galvos, 10 min. pirmininkų, viso 220 atstovų atstovavo 92 valstybėm.

— Lietuvos atstovas Juozas Kajeckas pasiuntė užuojautas Mrs. Kennedy ir valstybės sekretoriui.

Prezidentas J. F. Kennedy: žuvo kaip karys

Prezidentas lapkričio 22 d. 11:37 val. atskrido į Dallas ir automobiliu vyko į priėmimą. Prezidentas buvo užpakalinėje dešinėje sėdynėje, Mrs. Kennedy šalia jo. Priešais sėdėjo gubernatorius Connally ir jo žmona. Kelio buvo 11 mylių. Žmonės pakeliui sveikino. Prezidentas buvo geros nuotaikos ir sveikinantiems atsakinėjo ranka. 12:30 privažiavus pervažį į greitkelį, kur teko sumažinti greitį trenkė šūviai iš paskos. Prezidentas pasiviro į priekį, ir kraujas tekėjo iš galvos. "Oh,

no", sudejavo Mrs. Kennedy. "Dieve, jis nušautas!" — šuktelėjo moteris iš pakelės. Connally į šūvį pasisuko, ir tai, gydytojų spėjimu, gal jam išgelbėjo gyvybę — kulka kliudė jį į krūtinę ne kritiškai.

Reporteris matė, kaip už 100 jardų stovinčio namo, knygų sandėlio, šeštame aukšte iš lango įtraukė į vidų šautuvo galą.

Tą dieną 2 val. (standartiniu laiku 1 val.) buvo paskelbta: prezidentas mirė.

Prezidentas Lyndon B. Johnson pareigose

Viceprezidentas Lyndon B. Johnson dvi valandas po prezidento Kennedy mirties lėktuve prieš prezidento Kennedy karštą, palietė viena ranka mažą evangelijos knygėlę, kurią laikė federalinis teisėjas, pati sunkiai valdydama ašaras, Sarah T. Hughes. Johnsonas davė priesaiką ginti konstituciją. "Darysiu, ką galėsiu geriausia. Tai visa, ką aš galiu daryti. Prašau jūsų paramos ir Dievo". Tai buvo pirma 36-ojo prezidento vieša kalba ir pirma tokiose sąlygose prezidento priesaika. Tą pat vakarą jis buvo Washingtone. Rytą dieną priėmė grįžusį iš Honolulū valstybės sekretorių ir kitus artimuosius bendradarbius, o lapkričio 25 jau tarėsi su svetimų valstybių atstovais.

ti ir užsienio politikos reikalais gausiose kelionėse Azijoje ir Europoje.

JOHNSONAS PRIEŠ ATEITĮ: Tęs Kennedy politiką?

Prezidentas Johnsonas pareiškė, kad Amerikos politika lieka ta pati, ypačiai užsienio politika. Bet jis pareiškė lapkričio 25 gubernatoriui, kad rūpintis toliau ir mokesčių su-

mažinimo bei pilietinių teisių įstatymų priėmimu.

Prezidento Kennedy patarėjų štabas, daugiausia iš Harvardo intelektualų, neslėpė savo nepasitenkinimo viceprezidentu Johnsonu, kad jis permažai "liberalas". Spaudoje buvo keliamas užsimojimas veikti prezidentą Kennedy, kad jis pasirinktų naujuose rinkimuose ne Johnsoną, bet tokį liberalą

kaip H.H. Humphrey. Laukiama, kad dabar Johnsonas pakeis neatsakingųjų patarėjų štabą (Schlesingerį, Sorensoną ir kt.) atsivesdamas savuosius. Pakeis ir vyriausybės sudėtį. Bet nesiskubins. Dabartinėje vyriausybėje jis labiausiai vertinamas valstybės sekretorių Rusk, kuris Kennedy valdžioje dažnai atsidurdavo prezidento patarėjų šešelyje.

KAS ŽUDIKAS: Faktai kalba prieš Oswaldą

Lapkričio 22 kelios valandos po prezidento mirties buvo sumintas 24 metų buvęs marinas, dabar Dallas gyventojas Lee Harvey Oswald, įtariamasis nužudymu prezidento ir netrukus po to — policininko. Oswald griežtai tvirtino: "Aš to nepadarėčiau, aš nieko nenužudžiau". Bet valstybės gynėjas Wade tvirtino turįs pakankamai įrodymų pasodinti į elektros kėdę. Prieš Oswaldą kalbėjo vienas po kito aiškėdami faktai: — Sandėlyje, iš kurio buvo paleisti šūviai, Oswald gavo tarnybą po rugsėjo 26, kada buvo paskelbta prezidento kelionė į Dallas. Nužudymo dieną jis atsinešė į darbą kažką su-

vyniotą į popierį — dabar spėja, kad tai buvo šautuvas, iš kurio buvo nušautas prezidentas ir kuris buvo rastas aname šeštame aukšte. Oswaldas tą dieną specialiai lipo dirbti į šeštą aukštą ir, kai kiti ejo į gatvę pažiūrėti prezidento kelionės, jis likosi laiptuose. — Oswaldas žmona liudijo, kad jis turėjo tokį itališką šautuvą. — Prieš jį liudijo ir šeiminkė, iš kurios jis buvo netoliese išsinuomojęs kambarį, kad jis parėjęs iš darbo susijaudinęs, pakeitęs švarką ir vėl išėjęs. — Liudijo ir faktas kad kratos metu jo kambary buvo rastas prezidento kelionės planas. — Bandymas su parafinu rodė,

kad jo rankos turėjo ginklą, iš kurio buvo šauta. Galėjo būti tik klausimas, ar jose buvo šautuvas, iš kurio nušautas prezidentas, ar revolveris, iš kurio buvo nušautas policininkas. — Jo nenaudai kalbėjo ir tai, kad jis atsisakė nuo melo detektoriaus.

Visi tie faktai tardytojui leido sudaryti jo nusikaltimų eigos teoriją: kai Oswaldas nušovė prezidentą, jis grįžo namo, pasiėmė revolverį ir vėl išėjo. Policininką, kuris norėjo jį gatvėje sulaikyti, nušovė ir nuėjo į kiną. Kino kasininkės nurodyta, policija rado jį kine. Jis mėgino gintis, bet revolveris užspringo.

— Mrs. Kennedy per pirmas dienas gavo 60,000 užuojautos telegramų bei laiškų.

UŽSIENIO SPAUDOJE KRITIKA IR ĮTARINĖJIMAI

Europos spaudoje gausu kritikos Dallas policijai, įtarimo kad už Oswaldą buvo kiti. Esą Rubinsteinas nutildęs Oswaldą, kad nekalbėtų apie tuos, kurie buvę už jo.

Jei sovietų spauda kaltino dėl nužudymo dešiniuosius "ekstremistus", tai arabų spauda, minėdama, kad Rubinsteinas yra žydas, kaltina "sionistus". Jie mėginąs paveikti ir Rubinsteino bylos metu prisiekusius.

LYNDON B. JOHNSON, prieš tapdamas prezidentu.

KAS JIE IR UŽ JŪ: Bepročiai ar sąmokslininkai?

Prezidento nužudymas vis aštriau kelia klausimus: kas buvo žudikas; ar jis žudė asmeniškai ar politiniais motyvais; ar jis nusikaltimą vykdė vienas, ar buvo tik viena akis sąmokslu tinkle?

1. Kai ėmė aiškėti žudiko Oswaldas ryšiai su komunistais, su Sovietais ir su Kuba, valstybės departamentas pasiskubino paskelbti, kad nėra duomenų nužudymą sieti su svetima valstybe, Sovietais ar Kuba. Sovietai pirmieji ėmė nurodinėti, su kuo reikia sieti. Tass agentūra paskelbė, kad Dallas policija norinti įpinti į nužudymą komunistus; komunistai nesą kalti, o kalti "rasistai", ekstremistai".

A. Krock, Times kolumnistas, atkreipė dėmesį į "Amerikos balso" pastabą penktadienį prieš prezidento nužudymą: esą Dallas žinomas kaip "dešiniųjų ekstremistų sparno

centras", tuo būdu "Amerikos balsas" susiėjo žmogžudystė su "dešiniaisiais". O W. Lippmann (H.Tribune) aiškino, kad Oswaldas artimumas komunistui esą "atsitiktinis" dalykas, tuoj tarpu kaip tik čia esą tie dešinieji, kurie spjaudė Stevensoną ir Johnsoną. Taigi Amerikos tam tikra dalis netiesiogiai talkina Maskvos akcijai prieš "dešiniuosius", kad nukreiptų dėmesį nuo komunistų.

2. Kai nėra jokio fakto, kuriuo galima būtų "dešiniams" kalte suversti, tai buvo pastangų nusikaltimą sumenkinti, aiškinant, kad atentatas buvo ne prieš prezidentą, bet prieš gubernatorių Connally, kuris atleides Oswaldą iš marinių. Kai šis aiškinimas neatrodė įtikinamas, tai tęsiamos pastangos įtikinti, kad nebuvo jokio sąmokslu, o tik nepilnapročių darbas; kad Oswaldas ir Rubinsteinas esą psichiškai nesveiki,

tane. Dalyvavo per 100 Vliko narių ir svečių.

Lapkričio 23, šeštadienį, 10:30 val. ryte pirmąjį posėdį pradėjo Vliko pirmininkas dr. Antanas Trimakas. Pirmu žodžiu prisiminė JAV prezidento John F. Kennedy tragišką mirtį. Velioniui atiduota pagarba susikaupimo valandėle. Dr. A. Trimakas savo žodyje priminė velionį kaip kovotoją už taiką pasaulyje, išreiškė visų lietuvių pasipiktinimą šia baisia politine žmogžudyste, didelį apgailėstą žuvusio prezidento ir gilią užuojautą jo šeimai. Velionis taip pat prisiminė Lietuvos gen. konsulo Jono Burdrio kalboje ir vakare — Lietuvos atstovo Juozo Kajecko kalboje, pasakytoje vakarienes metu. Lietuvos atstovas J. Kajeckas perskaitė pasiūstus raštus Kennedy šeimai ir Valstybės sekretoriui Dean Rusk. Vliko visas suvažiavimas praėjo rimties ir gedulo ženkle.

Suvažiavimą žodžiu sveikino Lietuvos generalinis konsulas Jonas Budrys Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pirmininkas Juozas Bačiūnas, Moterų tarptautinės organizacijos vardu Ligija Bieliukienė. PLB pirmin. J. Bačiūnas pareiškė, kad Bendruomenė "bandys padėti Vlikui ir kitiem rasti protinę sutarimą, suderinimą su dabarti-

(nukelta į 8 psl.)

PREZIDENTAI, KURIE BUVO NUŽUDYTI

Iš 35 Amerikos prezidentų nužudyti buvo keturi; Abraham Lincoln 1865, James A. Garfield 1881, William McKinley 1901, John F. Kennedy 1963.

Išvengė mirties nuo atentato Andrew Jackson 1835, Theodore Roosevelt 1912, Franklin D. Roosevelt 1933, Harry S. Truman 1950.

DE-GAULLE IR JOHNSONAS

Amerikos spaudos ypatingas dėmesys buvo atkreiptas į de Gaulle dalyvavimą laidotuvėse. Jis pirmas atvyko, pirmas tarėsi su prezidentu Johnsonu ir pirmas išvyko. Prezidentas Johnsonas pranešė, kad sausio mėnesį prezidentas de Gaulle atvyks ilgesniem pasitarimam.

KOMUNISTAI IR RINKIMAI VENEZUELOJE

Venezuelos sostinėje Caracase prieš gruodžio 1 rinkimus komunistai lapkričio 26 griebėsi nužudyti politinius vadus ir du kandidatus į prezidentus. Pasiuntė septynis paketus su bombom.

JOHNSONAS PRAEITY: Tarp liberalų ir konservatorių

Johnsonas iš Texas, antras iš ten prezidentas. Gimė 1908 rugpjūčio 27. Politikoje pradėjo dalyvauti nuo 1931 kaip Texas kongresmano Klebbergo sekretorius. Po 6 metų buvo išrinktas kongresmanu. Jį rėmė Rooseveltas ir Rayburnas į senatorius 1941, bet nebuvo išrinktas. Tik 1948 labai maža persvara pateko į senatą ir po 4 metų tapo demokratų senatorių vadu. Tai buvo jauniausias vadas Kongreso istorijoje. 1960 vėl remiamas Rayburno, konkuravo į prezidento kandidatus su Kennedy — pralaimėjo ir tada priėmė Kennedy siūlymą būti viceprezidentu.

Politinius sugebėjimus labiausiai parodė, būdamas senate demokratų vadu — mokėjo įtikinti, pats daryti kompromisus, derinti nuomones ir išlaikyti vidaus drausmę. Būdamas viceprezidentu, lojaliai rėmė prezidento "liberalinę" programą, dėl to pietiečiai konservatoriai kai kada jį laikydavo "išdaviku". Jis buvo vidurys tarp "liberalų" ir "konservatorių" Viceprezidento pareigose daugiau buvo progos susidomė-

PREZIDENTAS L. B. JOHNSON prisiekia ginti konstituciją.

VLIKO SUKAKTIES sesija lapkričio 23 Overseas Press klube Manhattene. Pirmoje eilėje iš k. sėdi gen. konsulas J. Budrys, R. Budrienė, K. Bielinis, J. Pakalika, St. Lušys. Nuotr. V. Mazelio.

Vieningu keliu į Lietuvos vadavimo darbą

Lietuvos atstovo J. Kajecko kalba, pasakyta Vliko sukakties suvažiavime

New Yorke lapkričio 23 d.

Vliko 20-ties metų sukaktis minima kitų didelių sukakčių ženkle. Ji vyksta 700 metų nuo Mindaugo mirties sukakties metais. Karaliui Mindaugui pavyko suvienyti tautą, grėsiančių pavojų akivaizdoje. Jis senos rezistencijos nuo priešų užmačių vadas.

Siemet sueina 170 metų nuo liūdnos atminties Mindaugo palikimo, Lietuvos valstybės antrojo padalinimo. Po jo netrukus pasekė trečiasis, dėl kurio užgeso Lietuvos laisvės žiburiai ir ant jos nusileido 120 metų trukusį ilgoji naktis. Ties padalinimai įvyko ne tik dėl priešų jėgų persvaros, bet dalinai ir dėl vidaus nesantaikos.

Siemet 100 metų ir nuo sukilimo Lietuvoje, kuriuo siekta nusikratyti carų vergovės grandinių.

Pagaliam šiandien Lietuvos kariuomenės 45-tasis gimtadienis. Jis minimas plačiai. Tai simboliškas sukakčių sutapimas.

Svarbiausia, šiandien susirinkome Vyriausio Lietuvos išlaisvinimo Komiteto 20-ties metų veiklos sukaktį paminėti. Vliko įsteigimo *raison d'être* — Lietuvos išlaisvinimas. Tas tikslas, deja, tebėra neatsiektas. Tauta tebėra pavergta. Okupantų gėdos ir lietuvių tautos naikinimo planas — tebevykdomas. Šiandien dar ne pergalės, bet Vliko susikaupimo, praeities darbų apžvalgos, tikriausiai, Vliko sąžinės sąskaitos ir jo ryšto diena.

Didelio tarptautinės teisės žinovo ir Lietuvos draugo, Lapradelle, tvirtinimu: "Niekad anksčiau okupantas nevykdė rinkimų okupuotame krašte, kad sudarytų rinktą parlamentą, kurio uždavinys būtų nubalduoti savo krašto inkorporaciją į okupanto kraštą. Kad nesukeltų prieš save pasaulio opi-

nijos, Rusijos scenos vairuotojai panorą, kad estai, latviai ir lietuviai patys oficialiai figūruotų, kaip maldautojai priimti juos į Sovietų Sąjungą." Tai buvo klasingas ir šlykštus okupanto užsimojimas. Mindaugo, Gedimino ir Vytauto palikonis pasaulis negali toleruoti. To pasityčiojimo ir klastos laisvasis pasaulis negali toleruoti.

Išryškėjus Kremliaus sukurtam planui, Lietuvos diplomatiniai atstovai protestavo prieš Lietuvos tautos valios klasiškumą. Jie tai padarė, įteikdami atitinkamas notas vyriausybei, prie kurių buvo akredituoti. Tas protestas pakartotinai ir galingai nuaidėjo prasidėjus vokiečių-rusų karui. Kraštas sukilo prieš pavergėjus. Sukilimo priešakyje atsistojo laikinoji Lietuvos Vyriausybė. Kai hitlerinė valdžia tą laisvės organą užgniaužė, jo vieton stėjo kitas veiksnys. Gimė Vlikas, kad kovą tęstų prieš bet kokios spalvos okupantą. Vlikas sujungė visas politines partijas ir kovos organizacijas. Jis tapo organišku Lietuvių tautos valios reiškėju — būti laisva ir nepriklausoma. Tuo būdu sustiprinta Lietuvos pozicija tarptautinėje plotmėje, ypač tų valstybių tarpe, kurios atsisakė pripažinti klasingą Lietuvos inkorporaciją į Sovietų Sąjungą. Vliko vieningas frontas teigiamai veikė ir laisvojo pasaulio lietuvių, kurie gynė pavergtos Lietuvos pamintas teises. Jis juose gaivino ir viltį ir ryžtą.

Dėl antros Sovietų okupacijos Vlikas atnaujino savo veiklą laisvuose Vakaruose. Ta veikla ypatingai pasireiškė vieninteliu pastarojo karo paliaubų dieną Wuerzburgėje. Jame galėjo dalyvauti ir tremtyje atsidūrę nacijų kalinti nariai.

Vlikas su Lietuvos diplomatinės tarnybos nariais turėjo eilę pasitarimų. Per visą Vliko veiklos periodą ryšiai buvo ir tebėra palaikomi. Jei yra buvę praeityje nuomonių skirtumų, tai jų niekad nebuvo pagrindinių, būtent, Lietuvos nepriklausomybės atstatymo klausimu. Nebūta ir nesama nuomonių skirtumo, kad suverenumas priklauso tautai ir kad tik tauta turi teisę spręsti savo valdymosi formą. Diplomatinė tarnyba ir Vlikas, būdami skirtingos kilmės ir tvarkos veiksniai, laimingu būdu viens kitą papildė. Lietuvos diplomatinės tarnybos išlikimas bei jos veikla yra vienas svarbių įrodymų, kad nežūrint Sovietų klastų Lietuva tebėra tarptautinės teisės subjektas ir tarptautinės bendruomenės narys. Tai didelis dalykas. Tuo būdu Lietuvos diplomatinė tarnyba patikrina tarptautinį Lietuvos valstybės tęstinumą. Vlikas duoda tam valstybiniam tęstinumui turinį, išreiškiantį tautos visuotinę valią būti laisva ir nepriklausoma vakarietiška prasme. Tad Lietuvos valstybė ne fikcija, bet realybė. Ji tebeegzistuoja de jure. Ji gyva ir žmonių sąmonėje. Įrodymų tokiam tvirtinimui netrūksta.

Vliko vaidmuo Lietuvoje buvo didelis. Jis, tarp kita, puoselėjo tautiečių tarpe solidarumą, ragino padėti nukentėjusiems nuo okupantų, sukliudė

nacijų legionų sudarymą, pasisakė prieš lietuvių mobilizaciją ir deportaciją darbams į Vokietiją.

Laisvuose vakaruose Vlikas rūpinosi ir Lietuva ir lietuviais. Jis apeliavo memorandumais į gen. Eisenhowerį ir Vakarų didžiąsias valstybes ir vienas ar kolektyviai su kitų tautų veiksniais ar komitetais į Jungtines Tautas. Vliko vadovybė dažnai varstė ir Washingtono aukštų angų duris, kad pagelbėtų Lietuvai vienu ar kitu reikalu. Jis glaudžiai bendradarbiavo ir su kitų egzilų komitetais.

Vlikas panaudojo daug žmonių, nemažai talento ir lėšų rado į Lietuvą transliacijoms, motoringo išlaikymui, biuleteniams, žurnalams, knygoms įvairiom kalbom leisti. Vliko nariai patys vyko ir kitus delegavo į įvairius kraštus bei konferencijas Lietuvos bylos reikalais.

Toks ilgų metų įvairus, aktyvus ir našus darbas neįmanomas be giles meilės ir pasišventimo Lietuvai. Toks darbas palažia ir retina aktyviųjų Vliko darbuotojų gretas. Ne vienam jų peranksti nusviro galva. Vliko ir Vykdomosios Tarybos narius bei jų bendradarbius už talką Lietuvą prikelti tauta su padėka ir pagarbomis, kai tik, išpėsiu suvažiavimo mintį pareiškdamas jūsų ir savo vardu Vliko ko-

vos veteranams: prel. M. Krupavičiui ir inž. St. Kaminskui-Kariui ne tik mūsų padėką, bet kartu ir mūsų gilų užuojautą jų ligoje.

Man džiugu konstatuoti, kad Vlike ar dėl Vliko dirbo ar tebedirba visa eilė Lietuvos užsienių tarnybos žmonių. Pavardžių neminėsiu — joms jums žinomos. Pasitenkisiu suminėdamas bent ilgametį Vliko talkininką ir dabartinį Vliko pirminką, dr. A. Trimaką. Kaip žinote, jis Vlikui vadovavo dovanai. Dar daugiau, jis dirbo ir tebedirba rizikuodamas sveikatą daugiau, negu tie, kurie tokių ligos smūgių nepergyveno. Aš manau, mes visi tai giliai įvertiname.

Nemaža spaudoje anksčiau ir vėliau buvo pasirodę kritikos dėl Vliko ir kitų politinių veiksmų veiklos. Tai nekarta gilino žaizdas ir didino nesuspatingumą. Laisvės kova, kurios galo dar neužmatyti, pareikalauja daug jėgų ir didelio pasišventinimo. Laikas gimdo ir naujų problemų. Okupanto taktika irgi keičiasi. Antai, vietoj tautinio genocido tiesiogine prasme, praktikuojamas dvasinis ir moralinis genocidas ir naujas kolonialinis Lietuvos darbo žmogaus išnaudojimas. Kad nors dalinai sumažintum pavojus, reikalinga sutelktinis budėjimas, ryžtas ir talka.

Iš seno geraširdžiai lietuviai padėdavo gaisro paliestam kaimynui. Jie šokdavo gaisrą gesinti ir padegėliui varge padėti. Šiandien gaisras yra ištikęs visą Lietuvos valstybinį rūmą, visą tautą. Vieni tame gaisre žuvo tremtiniais Sibire, kiti ten ir Tėvynėje tebekencia moralinį ir materialinį skurdą. "Lietuvis negi pakęs, kad jo tėvynės kancijoje liktų apleista" (Aistis). Palikime praeities nesusipratimus ateities istorikams! Iškalkime iš naujo laisvės ugnį savo širdyse, sužadinkime ryžtą, sujungkime protus ir eikime vieningu keliu į Lietuvos vadavimo darbą. Nevieningumas per daug nuostolingas tautai šiuo metu. Tai patvirtina ir svetimi. Pagalios, mes ir per mažai esame, be skriaudos tautai, skaldyti. Kviečiu visus į tą vienybės talką. Aš esu tikras, ji bus įgyvendinta. Aš to nuosirdžiai linkiu.

Savo kalbos pradžioje suminėju eilę sukakčių. Baigsiu prisimindamas dar porą.

Tik ketvertas dienų mus teiskiria nuo 100 metų sukakties, kai Abraomas Linkolnas Gettysburge karo lauke pasakė savo nemirtingą kalbą. Jis pasakė: "Mes čia tvirtai pasiryžtame kad tie, kurie yra mirę, mirė neveltai. Šioji valstybė, Dievo globiama, vėl atgims laisvėje. Nuo žemės veido nepranyks žmonių valdžia, žmonių pastatyta ir žmonėms tarnaujanti". "Daugel krito Lietuvos sūnų, kaip tų lapų rudens", Sovietų naujos. Jų krito daugiau, negu Gettysburgo laukuos. O kiek jų išblaškyta į visus keturis vėjus, kiek tebeskursta tirono naujos. O tuo tarpu — naktis be aušros. Pasiryžkime ir mes, apsišarvavę kantrybe, šia proga savųjų neužmiršti. Jų auka tenebūnie be naudos.

Mes beveik išvakarėse Padėkos dienos. Lincolno tauta turi už ką būti dėkinga. Turime ir mes. "Ne kariuomenės dydis ir ne ginklų sąnumas, bet kovojančių dvasia iškovoją pergales." (J.G. Fichte). Tą dvasią mes turime. Mes nežinome dienos, bet tikri esame Lietuvos prisikėlimu. Mes naudojames daugeliu laisvių ir daugeliu dar palaimu. Vieną tų palaimų prieš keletą dienų, Latvijos Nepriklausomybės sukakties proga. Valstybės sekretorius Dean Rusk pakartotinai patvirtino. Jis pabrėžė, kad JAV ir toliau atsisako pripažinti Latvijos prievartą inkorporaciją į Sovietų Sąjungą. Toji palaima lygiai taikytina ir Lietuvai. Tad, turime už ką būti dėkingi ir Dievui ir Amerikai.

DABAR JŪS GALITE APLANKYTI savo artimuosius Lietuvoje. Mūsų įstaiga taip pat sutvarko pramogines ir biznio keliones į visus Sovietų Sąjungos valdomus kraštus. Mes parūpiname visas, sutvarkome rezervacijas ir kt. Smulkesnioms informacijoms rašykite/skambinkite daugiausia patyrusiam kelionių biurui į 4. Europą

COSMOS TRAVEL BUREAU, Inc.

45 W. 45 Street, New York 36, N.Y. • Tel. Circle 5-7711

JŪSŲ GIMINĖMS IR DRAUGAMS LIETUVOJE! DABAR LAIKAS SIŪSTI SIUNTINIUS ŠVENTĖMS

Cosmos Parcels Express Corporation

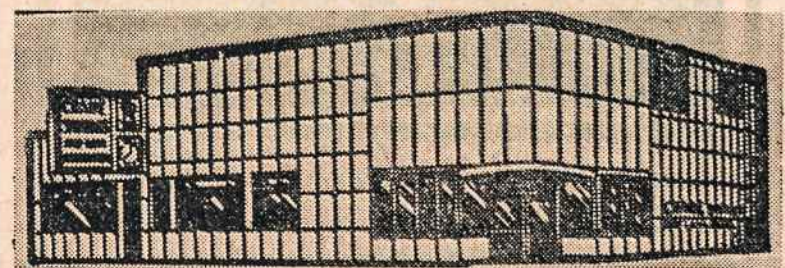
Paskubina jūsų siuntinį jūsų draugams ir giminėms į bet kurią SSSR dalį. Licensed by V/O Vneshposiltorg

SIUNTINIAI APDRAUSTI — PRISTATYMAS GARANTUOTAS — GAVĖJAS NIEKO NEMOKA

Visuose mūsų skyriuose jūs rasite didelį pasirinkimą medžiagų moteriškoms ir vyriškiems drabužiams ir tuo sutaupysite nei perkant kitur. Jūs galite gauti ir kitokių reikmenų tinkamų siuntiniam pigiau nei bet kur kitur. Dėl papildomų informacijų ir nemokamų kainaraščių rašykite ar aplankykite jums artimiausį skyrių:

- NEW YORK, 3, N. Y. — 39 - 2nd Avenue AL 4-5456
- NEW YORK 11, N. Y. — 135 W. 14th Street CH 3-2583
- BROOKLYN 11, N. Y. — 370 Union Avenue EV 4-4952
- BROOKLYN 7, N. Y. — 600 Sutter Avenue DI 5-8808
- ATHOL, Mass. — 61 Mt. Pleasant Street CH 9-6245
- BOSTON 18, Mass. — 271 Shawmut Avenue LI 2-1767
- SOUTH BOSTON, Mass. — 359 West Broadway Tel. 268-0068
- BUFFALO 6, N. Y. — 332 Fillmore Avenue TL 6-2674
- CHICAGO 22, Ill. — 2222 W. Chicago Avenue BR 8-6966
- CHICAGO 8, Ill. — 3212 So. Halstead Street WA 5-2737
- CLEVELAND 13, Ohio — 904 Literary Road TO 1-1063
- DETROIT, Mich. — 7300 Michigan Avenue VI 1-5353
- GRAND RAPIDS, Mich. — 606 Bridge St., N.W. GL 8-2256
- HAMTRAC, Mich. — 11333 Jos. Campau TO 7-1575
- HARTFORD 14, Conn. — 200 Franklin Av., Tel. 2338030, 2460215
- IRVINGTON 11, N. J. — 762 Springfield Ave. ES 2-4685
- YOUNGSTOWN 3, Ohio — 21 Fifth Avenue R1 3-0440
- YONKERS, N. Y. — 555 Nepperhan Ave. GR 6-2681
- LOS ANGELES 22, Calif. — 960 So. Atlantic Blvd. AN 1-2994
- LAKWOOD, N. J. — 126 - 4th Street FO 3-8569
- NEWARK 3, N. J. — 428 Springfield Avenue BI 3-1797
- NEW HAVEN, Conn. — 509 Congress Ave. LO 2-1446
- PATERSON 1, N. J. — 99 Main Street MU 4-4819
- PASSAIC, N. J. — 176 Market Street GR 2-6387
- PHILADELPHIA 23, Pa. — 525 W. Girard Ave. PO 5-5892
- PITTSBURGH 3, Pa. — 1015 E. Carson Street HU 1-2750
- SAN FRANCISCO, Calif. — 2076 Sutter Street FI 6-1571
- WATERBURY, Conn. — 6 John Street PL 6-6766
- WORCESTER, Mass. — 174 Millbury Street SW 8-2868

CRANE SAVINGS & Loan Association

B. B. PIETKIEWICZ, Pres. Tel. LAfayette 3-1083
47 and Rockwell Street. Nemokamai vieta automobiliams

ON INVESTMENT ACCOUNTS

Mokame nuo 1962 metų vasario 1 dienos Pinigai įdėti prieš mėnesio 15 d. duoda dividendus už visą mėnesį. Dividendai mokami sausio ir liepos 31 d. Prasome aplankyti naują mūsų namą. VALANDOS: Pirmd. ir ketvirt. 9:00 ryto — 8:30 vakaro; Antrd. ir penktadienį 9:00 ryto — 5:00 vakaro; Šeštadieniai 9:00 ryto — 12:00 dienos. Trečiadieniai uždaryta.

SIŪSKITE Į LIETUVĄ IR SSSR DOVANŲ SIUNTINIUS

— gerą atraižą medžiagos paltui, kostiumui, suknelei! Pasirūpinkite medžiagos išsiuntimu TUOJAU!

Išpardavimas nepaprastai žemom URMO KAINOM atraižų vilnonės medžiagos - importuotos ir vietinės — 3 - jose krautuovė

S. BECKENSTEIN, Inc.

118-125-130 ORCHARD STREET — GR 5-4525

Cor. DELANCY, N.Y.C.

KRAUTUVĖS ATVIROS KASDĖN IR SEKMADIENIAIS, IŠSKYRUS ŠEŠTADIENIUS, NUO 9 RYTO IKI 6:30 VAK.

S. Beckensteino krautuovėse kalbama rusiškai, lenkiškai, ukrainiškai. Važiuoti BMT išlipant Essex Street, keltis elevatorium į viršų, arba IND traukiniu D-6 Avenue iki Delancey Street.

Atsineškite šį skebimą, kuris bus ypatingai įvertintas

VILNONĖS MEDŽIAGOS JŪSŲ ARTIMIESIEMS IMPORTUOTOS IR VIETINĖS

Vilnonės medžiagos kostiumams, paltams ir suknelėms. Taip pat šilkines, maišytas, spalvotas, lovoms užtiesalai, vilnonės skaros ir šalikai — Geriausias rūšies pigiausias kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant paketus į Europą. Užeiškite ir įsitikinsite!

SUPERIOR PIECE GOODS CORP.

200 Orchard St. Tel. AL 4-8319 New York 2, N. Y.

WEISS & KATZ, INC.

187 ORCHARD ST., N. Y. C. Tel. GR 7-1130

DIDMENŲ IR MAŽMENŲ PREKYBA DIDELIS PASIRINKIMAS AUDINIŲ

- vyrų ir moterų eilutėm, apsiaustam, suknelėm ir kt.
- Audiniai angliškos ir vietinės vilnos, šilko, medvilnės.
- Specialiai žemos kainos siuntiniai audinius į užsienį.
- Mes padidinome savo patalpą, kad galėtume geriau patarnauti klientam. Prašome užėti ir pasižiūrėti!

KONGRESMANAS H. ALLEN SMITH (R. - Calif.), įnešęs lapkričio 13 Atstovų Rūmuose naują rezoluciją Lietuvos laisvinimo reikalui.

Įsigaliojo naujas patarnavimo būdas, užsakant dovanas, gamintas Sov. Sąjungoje

Remdamasi sutartimi, sudaryta su v/o Vniešposyltorgu

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION

pradėjo priimti APMOKĖTŲ DOVANŲ UŽSAKYMUS

jūsų giminėms, gyv. Lietuvoje.

Jūs čia apmokate visą dovanų kainą. Pristatoma laike 5-70 dienu.

AUTOMOBILIAI	SKALBIAMOS MASINOS
SALDYTUVAI	TELEVIZIJOS
DULKIŲ SIURBLIAI	DVIRACIAI
SIUVAMOS MASINOS	SIMTŲ DAIKTŲ PASIRINKIMAS

Dėl smulkių informacijų ir katalogo kreipkitės į pagrindinį skyrių:

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

45 WEST 45th ST., NEW YORK 36, N. Y. — Tel. CI 5-7905

DARBININKAS

910 WILLOUGHBY AVE.
BROOKLYN 21, N. Y.

Editorial Office GL 5-7281 • Business Office GL 2-2923

THE WORKER (Title Copyright) By FRANCIS FATHERS

Elna nuo 1915 metų, 1951 sujungė AMERIKA, LDS
ORGANĄ DARBININKĄ ir LIETUVIŲ ŽINIĄS

Second-class postage paid at Brooklyn Post Office

Published semi-weekly except holiday weeks and July and First week in
August when published weekly.

Prenumeratos kaina \$7.00 — Subscription per year \$7.00

Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA. Vyr. red. S. SUZIEDĖLIS

Straipsnius ir korespondencijas redakcija taiso savo nuožiūra. Nenaudoti straipsniai
nėra saugomi ir gražinami autoriams prašant. Pavardė pasirašyti straipsniai nebūtinai
išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Amerikos didelė nelaimė

Amerikos prezidento tragiška mirtis sukrėtė visą kraštą. Sujaudino iki ašarų plūsmo ir raudojimo. Retas kas nepajuto, kad žmogžudžio šūviai pataikė tiesiog į tautos širdį. Išplėdė pasitikėjimą tuo saugumu, kuris priklauso nuo šio krašto demokratinių santvarkos.

Prezidentas buvo nukautas šviesią dieną ir tuo metu, kada savo apsilankymu Dallas mieste norėjo stiprinti demokratine tvarka ir laisvę. Jei nebūtų ryžisio daryti, — eiti į minias atvirai su išskėtomis rankomis ir pakelta galva, pasitikėdamas savo piliečiais, — tebebūtų gyvenęs, kaip gyvena plieno šarvais apsaugusieji diktatoriai. Demokratinės šalies prezidentas dengėsi tikrai pasitikėjimu, kuris buvo nuvilnintas ir apmokėtas jo paties krauju. Čia ir yra didžioji Amerikos nelaimė.

John F. Kennedy, kaip Jungtinių Amerikos Valstybių prezidentas, bet drauge ir kaip žmogus, galėjo ne visiem įtikti savo politika ir net savo asmeniu, bet jis visą kraštą sujungė savo šiuorpinėmis. Jo šermenys buvo apgaubtos didžiū vienienu apgalvavimu, aukščiausia pagarba ir visuotine eulogija. Tai nebuvo ir nėra tik jausmų antplūdis. Tai visos tautos gili nuojauta, kad ji neteko vieno iš ryškiųjų savo vadų, kupino energijos ir pasiaukojimo savo pareigom, jautusio atsakomybę už viso krašto rimtį ir tvarką. Rimties siekdamas, jis krito tvarkos drumstėjų auka.

Žmogžudžio pasikesinta ne į asmenį, kuriam jis būtų turėjęs kokios neapykantos ar keršto, bet į valstybės galvą. Kokios bėpasiškėtos šios baisios žmogžudystės aplinkybės, viena yra tikra, kad buvo siekta

sukrėsti valstybę iš vidaus. Pasikesinta į šio krašto ramų ir taikų gyvenimą, laisvą demokratine valdymą, kad išvestų iš pusiausvyros, sudrumstų ir susilpnintų atsparumą vidaus ir išorės priešam.

Gerai žinant, kam tai labiausiai rūpi ir kas dažniausiai griebiasi teroro veiksmų, nėra atsitiktinumas, kad prezidento nužudymas gaubiamas tamsios komunizmo skraistės. Kiek ji prasiskleis, priklauso ne tikai nuo tardymo duomenų, bet ir nuo valstybės saugumo argumentų. Gal tik po ilgesnio laiko paaiškės tikrieji atentato kaltininkai.

Skausmo ir gaudio valandomis prasiveržė vienas atsidūjimas, kuris tebenorima vienu ar kitu būdu slopinti višame gyvenime. Prasiveržė visuotinis kreipimasis į Dievą. Buvo lyg instinktyviai pajusta, kokia tikra yra žmonės laikosi prievartai bei viešam gyvenime. Galima teoriškai svarstyti viešo ir asmeninio gyvenimo išskyrimą, kai užsime-nama religija, bet pasirodo neišskiriamai dalykai didelio sukrėtimo dienomis. Dievo vardas ištartas net ir tokių lūpų, kurios vargu kada besusklosto maldai. Pajaušta, kaip labai žmonės priklauso nuo Dievo įstatymų saugojimo ir Jo pasipirties.

Dievas teduoda savo ramybę velioniu, pirmam Amerikos prezidentui katalikui, aplaisčiusiam savo pareigas krauju. Tėpagaudžia žuvusiojo šeima ir vaikus, likusius be tėvo. Ir meldžiame, kad Dievas duotų savo išminties, stiprybės ir malonės naujam prezidentui, kuriam tenka sunki našta praeiti pro skausmo dienas, saugojant visų rimtį ir valstybės tvirtumą.

buvo labai maloni, ir pas ją gyvenau visą mėnesį. Be to, buvo labai paslaugi. Bekalbėdama pasiūlė, ar nebūtų pravartu man iš kelionės pirtis. Ir tikrai, maudymasis ar pirtis tai labai pageidaujama higienos priemonė apsauganti nuo gyvūnų, kuriuos iš kuklumo pavadinasi vienskiemieniais. Ištikima palydovė visų kalinių, ne per daug ji slepiasi nuo žmogaus akių, ir dėl to dažniausia krenta žmonių ataklumo auka.

Iš Petrapilio ligi Archangelsko atlikau 1455 verstus kelio, o ligi Mezenės 512, tai iš viso 1967 verstus. Mezenė — Archangelsko gubernijos miestas, to paties vardo upės dešiniajame krante, Kanino pusiasalyje, tundrose, kur nėra jokios augmenijos, išskyrus Islandijos samanas. Upė Mezenė prasideda Vologdos gubernijoje ir, nutėkėjusi 120 mylių, įteka į Baltąją jūrą. 1863 m. Mezenė buvo menkas miestelis iš keliasdešimt medinių namų ir dviejų neturtingų, kaip ir jų ponai, cerkvių. Intelligentai — ispravninkas, horodničius striapčij — kažkas panašus į prokurorą, išdininkas; pirkliai — du broliai Steponas ir Viktoras Ere-meevičiai Ševkuninkos, štai ir viskas.

Klimatas labai žiaurus: nuo lapkričio mėnesio ligi Trijų Karalių nematyti saulės; visą liepos mėnesį ligi rugpjūčio sau-

lė neišnykst iš horizonto. Tarp 10 ir 20 liepos ten smarčiai pašala ir viską pašalas užtraukia. Augalai vystosi labai menkai. Gyventojai verčiasi žvejyba ir ruonių medžiojimu.

Siaurės rytų Archangelsko gubernijos srityje, būtent Mezenėje, gyvuoja dideli geltoni uodai, kurie vasaros metu būriais skverbiasi į butus ir be galo įkyri. Jų įgėlimas yra tiek skaudus, kad palieka mėlynės su sutinimu.

Ligi 1864 m. kovo mėnesio tik pats vienas teyvenau. Kovo mėn. žandarai atvežė dvi paneles iš Varšuvos, Celiną ir Zofiją Vaškovskaites. Nuo to laiko nebuvo nei mėnesio nei dienos, kad ko nors neatvežtų į Mezenę. Birželio mėnesį lenkų skaičius padidėjo ligi 50 abiejų lyčių asmenų. Tame skaičiuje buvo žmonių įvairių tautybių iš įvairių vietovių: lenkų, lietuvių, ukrainiečių ir žydų. Be ūkininkų, amatininkų ir miestiečių, netrūko ir šviesuomenės. Keturi gydytojai: Važinskis iš Zemaičių, Chaičinskis su žmona iš Lenkijos. Julijonas Gudvilovičius iš Maskvos ir rusas Križanovskij.

Kunigų, ligi atleidimo 1871-1872 m., prisirinko vienuolika, kuriuos iš eilės čia paduodu: kun. Mateušas Veitas iš Zemaičių vyskupijos, kun. Stanislovas Fijalkovskij, Radomo gub.

Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto veikla

Dr. Antano Trimako, Vliko pirmininko pranešimas specialioje sesijoje New Yorke lapkričio 23 d.

ji visgi yra sumažinusi šio krašto susidomavimą mūsų tautos laisvės byla, nutraukdama ar sumažindama paramą mūsų laisvinimo žygiams.

RUSIFIKACIJA

Toks nelemtas pasaulio įvykių raidos posūkis yra paspartinęs Maskvos pastangas įtraukti pavergtuosius mūsų brolius į komunistinę rusų visuomenę. Nesenai spalio pradžioje buvo sušaukta Frunzės mieste, Kirgizijos sostinėje, sovietų teisininkų, sociologų, ekonomistų ir kalbininkų konferencija, kurioje dalyvavo ir komunistų pareigūnai iš Lietuvos. Konferencija sudarė tris studijų komisijas, kurios turi paruošti detalius planus, kaip sulydinti Užkaukazio, Centrinės Azijos ir

Baltijos tautas ir kaip vieton dabartinių respublikų įsteigti sritines federacijas. Visi tie planai siekia sudaryti vieną sovietinę visuomenę. Tam tikslui yra perdėbama ir Sovietų Sąjungos 1936 m. konstitucija, kuria tautinės respublikos bus panaikintos.

Pagal šią sulydinimo programą, jau pernai Uzbekistanas, Turkmenija, Tadžikistanas ir Kirgizija gavo vieningą komunistų partijos vadovybę ir bendrą pramonės, statybos ir žemės ūkio administraciją. Panašiai buvo sujungtos armėnų, gruzinų ir azarbeidžanų komunistų partijos ir ūkio administracijos. Kažkas panašaus pradėta sukurti ir Baltijos srityje, prie kurios yra prijungtas Karaliau-

čiaus rajonas. Kol kas toliau pasitarimų dėl vieningos ūkio administracijos nenuėita.

SOVIETINĖ PRIESPDA

Laisvės siekimas stiprėja. Kaip pavojingi bebūtų Maskvos planai, jie laisvės siekimo Lietuvoje nenustelbė. Lietuvos kupantai nuolat skundžiasi, kad mūsų radio programos ir spausdintas žodis kursto gyventojus prieš sovietinę režimą ir jų pašlijusią ūkinę sistemą. Žmonių nepasitenkinimų nuslėpti, Maskvos išleisti iš Lietuvos į Vakarus tariami ekskursantai, sutikę laisvuosius brolius, praėitą vasarą bandė įtikinėti, kad krašte likusieji esą visa kuo patenkinti. Jie nepageidauja jokių pakeitimų, nesiekia atspalaidavimo nuo Sovietų Sąjungos ir dargi stebisi, kad mes laisvėje gyvenantieji tos pavergtųjų nuotaikos nesuprantame. Tokiais įrodinėjimais savaime aišku, norima įkalbėti, kad mes nieko nedarytume Lietuvai laisvinti, nes sovietiniai vergai esą patenkinti savo nedalia ir nejučia nei rusifikacijos pastangų, nei religinių varžtų, nei kolonialinio išnaudojimo. Tikrovė tuo tarpu sako visai ką kitą.

Religiniai suvaržymai. Maskvos padiktuota prasme, apie tariamas žmonių nuotakas krašte yra pasisakę ir sovietų atsiųstieji iš Lietuvos į Romą dvasiškiečiai. Jie pritaria prisitaikimui prie režimo minčiai. Bet nutyli, kad didžioji bažnyčių dalis tebėra uždaryta ir vyskupams neleidžiama savo pareigų eiti. Vyskupai nebuvo išleisti nei į Vatikano visuotinią susirinkimą. Tikybos netykimas, o komunistinių organizacijų ir režimo pareigūnams uždrausta dalyvauti pamaldose ir atlikti religines pareigas. Tikiybino turinio knygu, net maldaknygių, neleidžiama spausdinti. Tuo pat metu ateistinė literatūra ir propaganda plačiai skleidžiamos, režimo remiamos ir finansuojamos. Bet apie tai Maskvos emisarai nekalba.

Kultūrinė veikla slopinama. Kūrybinė mintis tolygiai tebėra suvaržyta ir sukama Maskvos diktuojama kryptimi. Mo-

Amerikoje pakartotinai buvo kreiptasi į prezidentą ir valstybės sekretorių, prašant nedaryti nieko, kas pažeistų Lietuvos teises į laisvę, arba "tacitu consensu" suponuotų esamos padėties Lietuvoje pripažinimą. Sovietams išskėlus nepuolimo pakto tarp Nato ir Varšuvos kraštų reikalingumą, buvo padaryti visi žygiai, kuriais nabrėžta, kad lietuvių tauta niekad nepripažins jokių didžiųjų galybių susitarimų, kurie apkarpytų jos teisę į laisvą apsisprendimą ir nepriklausomą valstybę atstatymą. Vliko ir Varšuvos Fondo pirmininkai lankėsi Valstybės departamente ir ten kėlė tuos pat reikalus, įteikdami memorandumus Lietuvos laisvės klausimui.

(Bus daugiau)

ATLIKIEJI DARBAI. Negerėjanti ūkinė ir politinė padėtis ir toli einanti nuolaidų keliu Vakarų manevravimui pareikalavo ypatingų pastangų budėti ir kelti Lietuvos bylą, kur tik buvo galima Europoje ir Amerikoje. Tam tikslui buvo išnaudotas Tarparlamentarinė Konferencija, Nato užsienių reikalų ministerių, socialistų internacionalo, krikščionių demokratų, Europinio sąjūdžio ir krikščioniškajai kultūrai ginti komiteto konferencijos Europoje. Tolygiai buvo išnaudotas ir popiežių pasiekimas. Europos tarybai Strasburge nutarus paruošti raportą apie Baltijos kraštus, jai buvo parūpinta medžiagos apie padėtį Lietuvoje. Ponia von Lutzw, danė, raporto ruošėja, nemaža tos medžiagos su-naudojo specialiam priedui apie Lietuvą. Vliko žmonės prisidėjo taip pat prie Pavergtų Tautų savaitės, Pasaulio Laisvės dienos ir Žmogaus Teisių dienos minėjimų. Vliko atstovai Europoje, Pietų Amerikoje, Australijoje, Vatikane ir kitur tolygiai išnaudoja pasitaikančias progas Lietuvos bylą judinti.

Amerikoje pakartotinai buvo kreiptasi į prezidentą ir valstybės sekretorių, prašant nedaryti nieko, kas pažeistų Lietuvos teises į laisvę, arba "tacitu consensu" suponuotų esamos padėties Lietuvoje pripažinimą. Sovietams išskėlus nepuolimo pakto tarp Nato ir Varšuvos kraštų reikalingumą, buvo padaryti visi žygiai, kuriais nabrėžta, kad lietuvių tauta niekad nepripažins jokių didžiųjų galybių susitarimų, kurie apkarpytų jos teisę į laisvą apsisprendimą ir nepriklausomą valstybę atstatymą. Vliko ir Varšuvos Fondo pirmininkai lankėsi Valstybės departamente ir ten kėlė tuos pat reikalus, įteikdami memorandumus Lietuvos laisvės klausimui.

(Bus daugiau)

ATLIKIEJI DARBAI. Negerėjanti ūkinė ir politinė padėtis ir toli einanti nuolaidų keliu Vakarų manevravimui pareikalavo ypatingų pastangų budėti ir kelti Lietuvos bylą, kur tik buvo galima Europoje ir Amerikoje. Tam tikslui buvo išnaudotas Tarparlamentarinė Konferencija, Nato užsienių reikalų ministerių, socialistų internacionalo, krikščionių demokratų, Europinio sąjūdžio ir krikščioniškajai kultūrai ginti komiteto konferencijos Europoje. Tolygiai buvo išnaudotas ir popiežių pasiekimas. Europos tarybai Strasburge nutarus paruošti raportą apie Baltijos kraštus, jai buvo parūpinta medžiagos apie padėtį Lietuvoje. Ponia von Lutzw, danė, raporto ruošėja, nemaža tos medžiagos su-naudojo specialiam priedui apie Lietuvą. Vliko žmonės prisidėjo taip pat prie Pavergtų Tautų savaitės, Pasaulio Laisvės dienos ir Žmogaus Teisių dienos minėjimų. Vliko atstovai Europoje, Pietų Amerikoje, Australijoje, Vatikane ir kitur tolygiai išnaudoja pasitaikančias progas Lietuvos bylą judinti.

Amerikoje pakartotinai buvo kreiptasi į prezidentą ir valstybės sekretorių, prašant nedaryti nieko, kas pažeistų Lietuvos teises į laisvę, arba "tacitu consensu" suponuotų esamos padėties Lietuvoje pripažinimą. Sovietams išskėlus nepuolimo pakto tarp Nato ir Varšuvos kraštų reikalingumą, buvo padaryti visi žygiai, kuriais nabrėžta, kad lietuvių tauta niekad nepripažins jokių didžiųjų galybių susitarimų, kurie apkarpytų jos teisę į laisvą apsisprendimą ir nepriklausomą valstybę atstatymą. Vliko ir Varšuvos Fondo pirmininkai lankėsi Valstybės departamente ir ten kėlė tuos pat reikalus, įteikdami memorandumus Lietuvos laisvės klausimui.

(Bus daugiau)

ATLIKIEJI DARBAI. Negerėjanti ūkinė ir politinė padėtis ir toli einanti nuolaidų keliu Vakarų manevravimui pareikalavo ypatingų pastangų budėti ir kelti Lietuvos bylą, kur tik buvo galima Europoje ir Amerikoje. Tam tikslui buvo išnaudotas Tarparlamentarinė Konferencija, Nato užsienių reikalų ministerių, socialistų internacionalo, krikščionių demokratų, Europinio sąjūdžio ir krikščioniškajai kultūrai ginti komiteto konferencijos Europoje. Tolygiai buvo išnaudotas ir popiežių pasiekimas. Europos tarybai Strasburge nutarus paruošti raportą apie Baltijos kraštus, jai buvo parūpinta medžiagos apie padėtį Lietuvoje. Ponia von Lutzw, danė, raporto ruošėja, nemaža tos medžiagos su-naudojo specialiam priedui apie Lietuvą. Vliko žmonės prisidėjo taip pat prie Pavergtų Tautų savaitės, Pasaulio Laisvės dienos ir Žmogaus Teisių dienos minėjimų. Vliko atstovai Europoje, Pietų Amerikoje, Australijoje, Vatikane ir kitur tolygiai išnaudoja pasitaikančias progas Lietuvos bylą judinti.

Amerikoje pakartotinai buvo kreiptasi į prezidentą ir valstybės sekretorių, prašant nedaryti nieko, kas pažeistų Lietuvos teises į laisvę, arba "tacitu consensu" suponuotų esamos padėties Lietuvoje pripažinimą. Sovietams išskėlus nepuolimo pakto tarp Nato ir Varšuvos kraštų reikalingumą, buvo padaryti visi žygiai, kuriais nabrėžta, kad lietuvių tauta niekad nepripažins jokių didžiųjų galybių susitarimų, kurie apkarpytų jos teisę į laisvą apsisprendimą ir nepriklausomą valstybę atstatymą. Vliko ir Varšuvos Fondo pirmininkai lankėsi Valstybės departamente ir ten kėlė tuos pat reikalus, įteikdami memorandumus Lietuvos laisvės klausimui.

DR. A. TRIMAKAS, Vliko pirmininkas, kalba Vliko suvažiavimo posėdyje New Yorke lapkričio 23. Dešinėje — Vliko išdininkas J. Audėnas. Nuotr. V. Mazėlio

KUN. MATAS VEITAS

SUKILĖLIO TREMTIS

Iš 1863 metų atsiminimų

(6)

Iš Pinegos ligi Mezenės dar daugiau kaip 170 varstų kelio, taigi turėjau iš viso 325 varstus. Kotrynos II laikais administracija stengėsi tą kelią sustiprinti: kirtu pušis ir klijojomis lyg tiltą, bet sunku buvo be pagrindo — pelkės viską prarijo. Negirdėjau, kad kas nors tenai vasarą kad ir pėsčias eitų; žiemos laikų šiaip taip tuo keliu važiuoja, net ir paštą veža ir areštantus veda; tam reikalui pastatytos menkos trobelės, kur nuolat prieš šv. Mikalojaus paveikslą dega lemputės.

Pinega sudaro dešinįjį Dvino intaką ir, nubėgusi 500 varstų, netoli Cholmogorų įteka į Dviną; ja plukdo į Archangelską medžius.

Lapkričio paskutinėmis dienomis išleido, ir po keturių dienų nuvykau į Lampuznės kaimą. Ligi miesto buvo dar 20 varstų, taigi čia pernakvojome. Nepamenu, kuria dieną atvykome į Mezenę.

Mano palydovai nuvedė mane į horodničiaus raštinę kurioje buvau iš palydovų perimtas su dokumentais. Horodničius, mane priėmęs pasakė, kad dabar mieste esu laisvas, bet negaliu išeiti iš miesto be policijos leidimo. Dabar galįs eiti ir ieškoti buto.

— Tai laisvė?

Ką turėjau, pasiėmiau ir išėjau į gatvę. Sustojau šaligatvyje ir žiūrėjau į visas puses — kur vykti. Lenkų nebuvo nei valdininkų nei tremtinių. Savo kritiškoje, be išieties padėtyje susitikau vieną iš mano palydovų, kuris, matydamas mano susirūpinimą, pasakė:

— Eik, aš tave nuvesiu pas vieną miestelį, kuris neatsisakys duoti tau laikinę patalpą. Dekingas priėmiau tą pasiūlymą.

Seimininkė priėmė labai maloniai. Tuojau pastatė virdulį ir kiek užkandų: šiltų "šangų", panašių į blynus; labai jie man patiko, nes buvau iš kelionės išalkęs. Seimininkė Čiurkina

S. Griežė-Jurgelevičius

Geležinė uždanga daro rusus bukais žmonėmis

TRIEČIOJI DALIS

Maskvoje parodos lankytojų rusų prof. Ludmila Turkevičienė toliau buvo klausinėjama:

— Ar yra darbo vietų išsi-mokslinusioms moterims.

Sie ir panašūs klausimai tai buvo tik susidomėjimo išblaškymas mano auditorijoje. Jie klausdavo manęs apie dirbančių moterų skaičių, specialybes, profesinio darbo, galimybes, moterų diskriminaciją. Amerikos moterų laimėjimus įvairiose mokslo srityse ir kt.

Toliau visai nelaukta šie klausimai sumažėjo ir manęs klausė mano amžiaus, profesijos, pajamų, mokesčių, kiek turiu vaikų, mano namo didumo ir kt. Visai neatsargiai kartą aš jiems užsiminiau apie savo moderniškus namus Princetone. Jie turi per 400 kvadratinį metrų naudojamo ploto. Mano auditorija didžiausiam mano nustebimui sulaukė kvapą ir išsižiojo:

— Ar daug šeimos narių turite? Ką jūs darote su tiek daug kambarių? Kodėl jūs nepasiimate kokios neturtingos darbininko šeimos ir neduodate jai buto savo namuose?

Visai paprastai atsakiau į tokią pylą klausimų.

Mano namų apylinkėje nėra jokio fabriko. Darbininko šeima nenorėtų kartu su manimi gyventi.

Nustebimas dar padidėjo, kai pasakiau, kad ne mano tarnaitė nenori pas mane gyventi, nes ji pati turi butą ir savo automobilį.

Tada pasigirdo iš visų kam-pų:

— Ach, tai jūs ten visi esate milijonieriai!

Ir kas beliko man į tai atsakyti? Aš tylėjau...

— Kaip moko Amerikoje sve-timų kalbę?

Rusų izoliacija nuo vakarų pasaulio jiems labai sutrukdė daugelio kalbų išmokti, nors prieš revoliuciją prasilaivinę rusai buvo garsūs daugelio svetimų kalbų mokėjimu.

Kita kliūtis išmokti rusams svetimų kalbų — tai senos lingvistinės prof. Šerbos pažiūros, kad svetimos kalbos yra naudingos to žmogaus išsilavinimui ir žinioms, bet ne bendrauti su kitomis tautomis ir jų sukurtais kultūromis.

Su tipiška bolševikam tolerancija jie pasmerkė tiesioginį ryšį svetimai kalbai išmokti. Dar ir dabar moko svetimų kalbų pasyviais vertimais. Šis metodas sudarė tokią padėtį, kad daugelis studentų, išėję atitinkamą kursą, nepajėgia kalbėti svetima kalba.

Kalbų mokytojai manęs prašė ir pageidavo daugiau smulkių informacijų apie svetimų kalbų mokymo metodus ir pačią mechaniką, taip pat Amerikoje vartojamą girdimai-matą (audio-visual) metodą ir priemones bei bavoratorijų ir televizijos naudojimą.

PRINCETON universiteto žurnalo "Princeton Magazine" prieš trejus metus išspausdino straipsnį "Ką rusai norėtų sužinoti ir išgirsti apie mūsų gyvenimą". Straipsnio autorė Liudmila Turkevič su savo vyrų, abudu profesoriai, buvo nuvykę į tarptautinę parodą Maskvoje 1959 ir ten skaitė paskaitas parodos lankytojams rusam. Prof. J. Turkevič yra JAV ekonominio gyvenimo specialistas, jo žmona prof. L. Turkevič — JAV mokyklų ir socialinio gyvenimo žinovė. Abu laisvai kalba rusiškai. Ką Liudmila Turkevič kalbėjo su parodos lankytojais Maskvoje, čia trumpai atpasakojama.

— Ar gali amerikiečiai pasiskaityti apie Rusiją?

Jie visai nenorėjo tikėti, kad mes galime išsirašyti rusų laikraščius arba juos nusipirkti kai kuriose krautuvėse arba kioskuose. Net visi išpūtė akis, kai aš patvirtinau, kad Pravda, Izvestija, Literaturnaja Gazieta, Komunistas ir kiti laikraščiai yra daugelio U.S.A. universitetų knygynuose ir studentų skaitomi laisvai. Niekas už tai jų nepersekioja.

Tuo tarpu Amerikos laikraščius galima rasti tik Maskvos

universiteto bibliotekose. Ten rasite "Daily Worker", "New Age" — kurie turėtų "representuoti sovietų skaitytojui (kaip alfa ir omega) visą ir viešą Amerikos "opiniją. Aš ieškojau universitete "New York Times" "Herald Tribune" arba kad ir "New York Daily News" bet visa buvo veltui — neradau.

Pirmieji du esą nepageidaujami dėl vedamos linijos ir ir daugelio skelbimų. Tikrai Lenino bibliotekoje Maskvoje rauda rūpestingai surištą "Ti-

me" žurnalą ir ten gali visi jį paskaityti. Taip pat ten buvo galima gauti kai kurių knygų, žurnalų ir paskaityti be vargo. Rusų studentas rūpestingai sekamas, ką jis skaito, ir daromi atžymėjimai.

—

Dabar šių eilučių skaitytojas gali paklausti: ką tai reiškia ir kokia iš to išvada? Man rodos, kad tikrai nelengva bus jį tai atsakyti. Aš grįžau namo giliai susirūpinus. Mane vertė ta kelionė mano kursus pasverti-įvertinti.

ATEITIES ATŽALYNO šokių ir dainų antrasis metinis pasirodymas lapkričio 2 Jaunimo Centre Chicagoje. Nuotr. Z. Degučio.

NAUJAS KATALIKŲ MOKSLŲ AKADEMIJOS ŽIDINYS

Putnam, Conn. — Nekalto Prasidėjimo Seserų vienuolyne lapkričio 17 įsteigtas Naujosios Anglijos Katalikų Mokslo Akademijos židinys. Steigiamajame posėdyje dalyvavo: kongregacijos motina M. Augusta, kun. St. Yla, iš Bostono — dr. J. Girnius, dr. J. Novickas, inž. A. Girnius, dr. P. Kaladė, dr. Br. Baškys, V. Kulbokas, Br. Paliulis, A. Mažiulis, iš Lawrenceo Akademijos garbės narys prel. Pr. Juras, iš Worcesterio — Aldona ir Adolfas Venclauskai, Pr. Račiukaitis, dr. V. Vaitkus su O. Vaitkiene ir Pr. Pauliukonis.

Vienuolyno koplyčioje 11:30 kun. St. Yla atlaikė pamaldas. Vėliau seserys pavaišino pietumis.

Posėdį atidarė dr. J. Girnius, kuris buvo Akademijos valdybos įgaliotas įsteigti Naujosios Anglijos Katalikų Mokslo Akademijos židinį. Kun. St. Yla supažindino dalyvius su Katalikų Mokslo Akademijos praeitimi. Dr. J. Navickas smulkiau painformavo apie židinio steigimo sumanymą ir jo numatomą veiklą. Šių metų gegužės 8 Bostone buvo susirinkę posėdžiui kun. St. Yla, dr. J. Girnius, dr. J. Navickas, dr. R. Vaišnis ir kun. A. Jurgelaitis ir nutarė organizuoti K.M. Akademijos Naujosios Anglijos židinį. Įsteigtas židinys numato sušaukti bent tris metinius susirinkimus skirtingose vietose su bendresne paskaita visuomenei ir specialia židinio nariams.

Židinio pirmininku išrinktas dr. J. Navickas, nariais dr. Br. Baškys, kun. J. Jurgelaitis, muz. V. Marijošius ir dr. V. Vaitkus. Po valdybos rinkimų dr. J. Girnius paskaitė iš savo parengtos studijos "Žmogus be Dievo" apie ateizmo apsisprendimą. Po paskaitos buvo gyvos diskusijos.

Po posėdžio prel. P. Juras visus dalyvius nuvedė į baigia-mas įrengti Alkas archyvo patalpas, kur greitai laiku iš Brocktono bus perkelta visa medžiaga.

Išvykstančius svečius seserys dar pavaišino kavute. Kiti svečiai dar apžiūrėjo kun. St. Ylos baigia-mą statyti Mindaugo pilaite. Pr.

BRIDGEPORT, CONN.

Praėjusią savaitę iš šv. Jurgio lietuvių bažnyčios buvo palaidoti šv. Mykolo kapinėse: Mykolas Petruškevičius, Juozas Lužetskis, E. Ambraziūnas ir Petras Baranauskas. Visi paliko gražias lietuviškas šeimas, kurios priklauso šv. Jurgio parapijai. Amžina atilsis suteik jū sieloms, Viešpatie.

Į parapijos chorą įstojo nauja choristė ir solistė Iliana Janniello. Kaip lietuviai raivosi nuo choro, kad nereikėtų Dievuliui šv. Mišių giedoti, tai kiltatūčiai ateina ir užima jų vietas. Kažin ar ilgai dar lietuviai vis raivysis?

Žmonės vis nepamiršta muzikos talentų gražios programos. Gal pavasarį reikėtų kitą tokį vakarą surengti?

Lapkričio 25 d. 12 val. buvo šv. Mišios už žuvusį prezidentą John F. Kennedy. Žmonių buvo pilnutė šv. Jurgio

žmonės kurie mūsų klausė nuoširdžiai ir su išgastingomis akimis valandų-valandas, per 40 dienų, buvo gana draugiški, ištroškę sužinoti apie mūsų gyvenimą ir norėtų su mumis laikyti gyventi. Čia nekyla jokios abejonės.

Bet jų klausimai ir priėmimas mano atsakymų rodo baisesią ignoranciją ir nenorą pati-

kėti, kad JAV gali būti kitas gyvenimo kelias, — laisvas pasaulis.

Mūsų gyvenimo tiesaus aprašymo jie negali suprasti —priminti dėl savo ideologijos skirtumų. Ateityje rusas daugiau patirs apie Vakarų tautų gyvenimą, ir toki kursai, manau, bus daug lengviau jiems suprasti.

Visa Rusija yra toli nukeliavusi savo sistemoje per 40 metų, bet Vakarų tautos, bendrai gyvendamos, nužygiavo labai dideliais žingsniais pirmyn. Rusų

gatvės žmogui tai nežinoma ir nepasiekiamas.

Mes tikime ir viliamės, kad savo gyvenimą vieni kitiems parodydami galėsime geriau suprasti. Pasaulis pasidarė per mažas, kad galima būtų gyventi visiškai izoliacijoje, o dar pavojingiau gyventi kaip priešams netoli vienas kito. Didieji klausimai ir varginančios problemos būtų gera valia išspręsti, jei būtų atsisakoma pavergti ir užvaldyti pasaulį kitų pražūčiai.

LIET. BENDRUOMENĖS RAJONINIAI SUVAŽIAVIMAI

JAV Lietuvių Bendruomenės Centro Valdyba lietuviybės išlaikym obei organizacijos reikalams išdiskutuoti kviečia LB apylinkių rajoninius suvažiavimus Chicagoje, New Yorke ir Los Angeles. Į suvažiavimus kviečiami taip pat visi lietuviškiečių mokyklų mokytojai, tėvų komitetai atstovai, jaunimo organizacijų atstovai, meninių vienetų (chorų, ansamblių, tautinių šokių ratelių, vaidintojų) vadovai ar jų įgalioti asmenys, menininkai, muzikai, rašytojai, aktoriai ir kitų organizacijų atstovai.

Suvažiavimuose atstovauja LB apylinkių ir apygardų valdybų pirmininkai ar jų įgalioti asmenys ir po 1 atstovą nuo 25 apylinkėje registruotų narių (apygardų suvažiavimų principu). Visom kitom organizacijom atstovauja jų pirmininkai ar jų įgalioti asmenys ir po du atstovus nuo organizacijos.

Visi kiti — mokytojai, menininkai, muzikai, rašytojai, aktoriai suvažiavimuose dalyvauja asmeniškai.

Chicagoje suvažiavime dalyvauja visos Chicago apygardos LB apylinkės ir Detroito, Clevelando I-ji ir II-ji, Centrinės, Columbus, Omahos apylinkių atstovai. New Yorke — Hartfordo, New Jersey apygardų apylinkių atstovai ir Rochesterio, Baltimorės, Buffalo, Piet. New Jersey, Philadelphiajos, Pittsburgho ir Scrantono-Wilkes Barre apylinkių atstovai. Los Angeles — Los Angeles, Phoenix, San Francisco, Seattle ir Colorado apylinkių atstovai.

IS LIETUVOS VYČIŲ VEIKLOS

Philadelphia, Pa. New Yorko ir New Jersey vyčių apskritis gruodžio 8 šaukia savo susirinkimą šv. Kazimiero parapijos salėje, 331 Earp Str. Susirinkimą šaukia pirmininkė Dorothy Dutkus. Bus svarstoma įvairių svarbių reikalų, taip pat kitų metų Vasario 16 minėjimas, šv. Kazimiero šventė. Susirinkimo pradžia 3 v. popiet. Po susirinkimo bus kavutė. Seimininkais bus Philadelphiajos vyčių 3 kuopa. F.V.

Numatančios suvažiavimuose dalyvauti organizacijos, įskaitant ir lituanistinių mokyklų mokytojus, New Yorke ir Chicago suvažiavimams registruojasi JAV LB Centro Valdybos pirmininko adresu: Jonas Jaisaitis, 7252 So. Whipple St., Chicago 29, Illinois, Los Angeles suvažiavimui — adresu:

Kostas Liaudanskas, 2216 Brier Ave., Los Angeles 39, Calif.

Suvažiavimai įvyks Chicagoje gruodžio 14-15 Jaunimo Centre, New Yorke — 1964 sausio 4-5 ir Los Angeles — 1964 sausio 25-26.

Suvažiavimuose kviečiami dalyvauti ir JAV LB Tarybos nariai.

JAV LB Centro Valdyba

SCHOOLS AND COLLEGES

Our Lady of Bethlehem Academy

Resident School for GIRLS — Grades 1 to 8
Conducted by
SISTERS OF ST. JOSEPH
Kindly write for complete details and brochure:
EDUCATION DEPT. D. A.
OUR LADY OF BETHLEHEM ACADEMY
LA GRANGE PARK, ILL.

COLLEGES

NEW MEXICO COLLEGE OF ST. JOSEPH ON THE RIO GRANDE

(Est. 1940)
ALBUQUERQUE, New Mexico
Conducted by
Poor Sisters of St. Francis Seraph
President
Sister M. Viatora, O.S.F.

DEGREES: B.S. in Ed., B.S. in Bus. Ad. B.A., B.S., B.S. in Med. Tech., M.S., M.A.Ed.
MAJOR COURSES: Accounting, Biology, Business Administration, Secretarial Studies, Elem., Sec., and Phys. Ed., Speech & Dramatic Arts, Languages, Physics, Med. Tech., Philosophy, Chem., Economics, Pol. Science, Sociology, Theology.

WHY NOT WRITE FOR OUR BROSHURE!!

DOMINICAN COLLEGE

(For Women)
Western Highway, Blauvelt, N.Y.
EL 9-3400
Sisters of St. Dominic of Blauvelt

DAY STUDENTS ONLY

Degrees:
B.A. B.S. in Education
— assoc. in Arts
Major Courses:
Education, English, French, History
Philosophy, Religion, Science
Spanish

ST. JOSEPH'S COLLEGE

WEST HARTFORD, CONN.
Est. (1932)
Conducted by Sisters of Mercy
President—Sister Mary Theodora
Graduate Eve. Division —
Degrees: B.A. B.S. M.A.
Educational costs — \$925
Room and Board — \$900
Religious and lay Faculty
Phone: JA 3-4283

SCHOOLS

ST. ANTHONY'S

Walnut St. & Philadelphia St.
Conducted by
Sisters of St. Joseph of Newark
Principal—Sister M. Canisuis, CSJ
Convent — 196 Franklin Street
PO 8-4979
NORTHVALE, N. J.
Bergen County

OUR LADY OF CZESTOCHOWA

York and Henderson Sts.

Conducted by
FELICIAN SISTERS
Convent —
180 Grand St., Jersey City
(Hudson County)
HEnderson 4-5579

HIGH SCHOOLS

ST. PETER'S HIGH SCHOOL

FOR GIRLS

300 Richmond Terrace
New Brighton, Staten Island
GIBraltar 7-0304

Conducted by
SISTERS OF CHARITY
Sister Mary Robertine, Principal
Grade 9-12 — Academic
Day Students

IMMACULATE

CONCEPTION

HIGH SCHOOL

For Girls

South Main St., Lody New Jersey

Conducted by Felician Sisters
Principal
Sister M. Amadas, C.S.S.F.

KINDERGARTEN

ST. LEO'S

320 Market Street
PEEKSKILL, N. Y.

Conducted by Franciscan Sisters

Principal —
Sister M. Alcantara, O.S.F.
"Kindergarten"
CONVENT:
324 Market Street
SWarthmore 7-6993

TO PLACE,

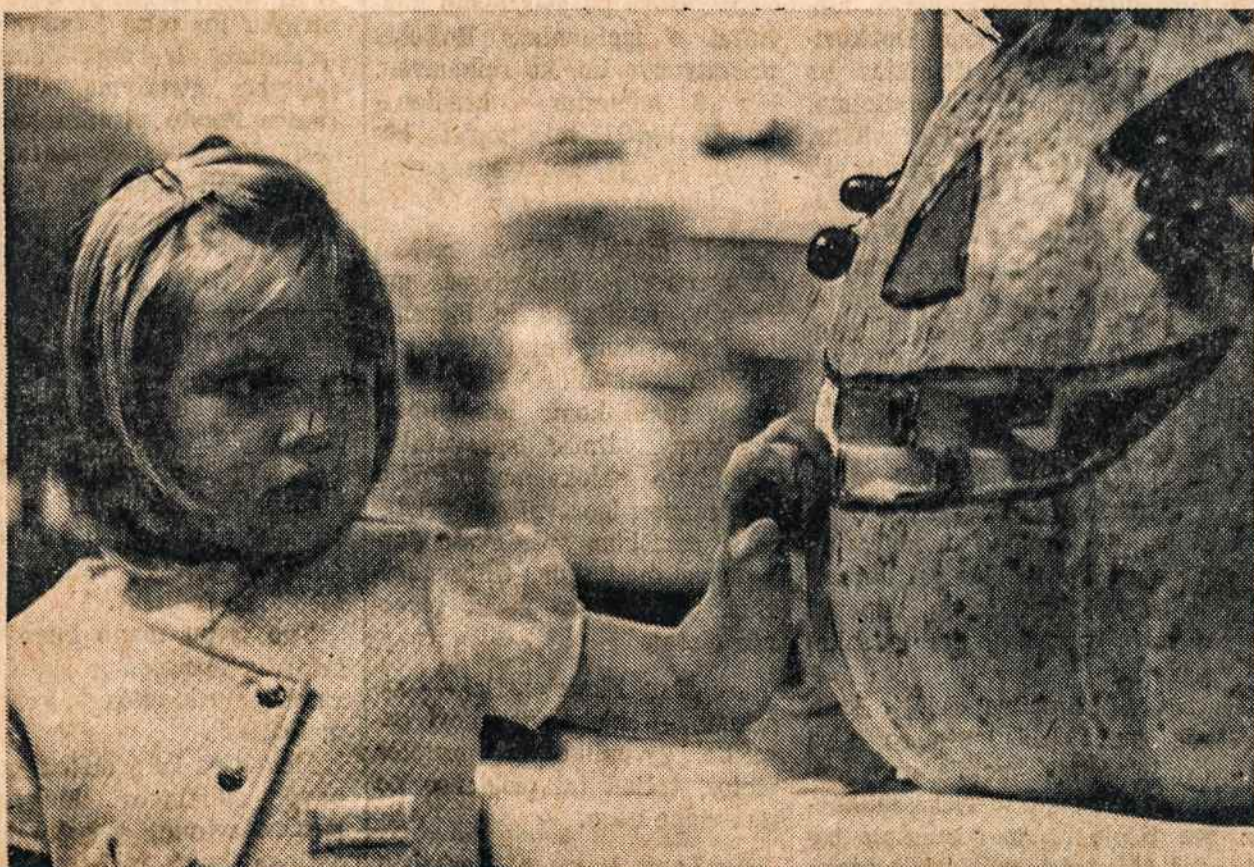
YOUR AD

CANCEL OR CHANGE

Call LO 3-7291

BRESCIA COLLEGE

Est. 1924
OWENSBORO, KENTUCKY
Conducted by URSULINE NUNS — Sister Joan Marie, President
MAJOR COURSES:
English, French, Accounting - Business Administration, Secretarial Science, History, Political Science, Sociology, Biology, Chemistry, Math, Art - Music, Education - Elementary and Secondary.
Education as of Feb. '65 — Special Education Certification
\$1.50 Room, Board and Tuition
Kindly write Director of Admissions for brochure and details

KAS JIS TOKS? Iš susipažinimo popietės, surengtos lapkričio 17 Woodhavene tėvų pranciškonų statybos reikalams. Nuotr. P. Ažuolo.

RAMOVĖNAI, RUDENS LAKŠTINGALOS IR MIRTYS

Vasaros karščiai pas mus jau išblėso, gi atostogų išpūdziai apsiklojo nubėgusių dienų dul-kėmis. Bet ne taip jau greitai išsenka susikaupusi energija. Lyg vasarą sunokęs vaisius, ji pratyksta lietuviškos veiklos sultimis. Norite patirt, ką jos davė Omahos lietuviams ši rudenį? Labai prašau ir rašau.

ELŽĖ PETRIKONIENE OMAHA, NEBRASKA

gundė atvykti paragauti krokodilo steiko ar lokio letenėlės. O ponių kulinarinis menas buvo nuostabus, ir kas ten išpės, kuo jos vaišino savo mieluosius svetelius? ...

Su dieviškuoju Valdovu

Sekančią dieną, spalio 27, Omahos ateitininkai surengė uždarą Kristaus Karaliaus šventės minėjimą. Bažnyčioje savo Karalių pagerbė nuoširdžia malda ir priimdami komunią. Sv. Antano parapijos salėje buvo kavutė. Ateitininkiškas atžalynas išpildė programėlę, kurią paruošė studentė Dalia Katiliūtė.

Ir rudenį pas mus lakštingala gieda

Lapkričio 16 Indian Hill mokyklos salėje, Omahos lietuvių Bendruomenės choro pakviesta, koncertavo viešnia iš Australijos solistė G. Vasiliauskiene. Mums žinant šios gražios salės blogą akustiką, stebino jos puikus balsas, žavėjo santūri, kultūringa laikysena ir visa žavi jos asmenybė. Kas drįstų dar tvirtinti, kad moterys be vyrų pagalbos pasimeta ir prapuola? Nebuvo nei menedžerio nei frakuoto akomponiatoriaus, bet kaip puikiai abi ponios atliko programą! Rodos žvilgsniais jos susikalbėjo ir gyveno viena mintim ir viena širdim. Ypatingai malonu pastebėti, jog pianistė, netgi ne mūsų tautos, puikiai išjautė ir suprato tiek mūsų dainų žavėsį tiek ir Čiurlionio muziką.

Pirmoje koncerto dalyje solistė padainavo: Ganiav paltus jautelius — A. Karoso, Dainą apie Nemunėlį — J. Tallat —

Kelpšos, Verkė mergelė — E. Gailevičiaus, O laukiau — St. Gailevičiaus, Pianinu D. Oldham paskambino K. Čiurlionio Mazurką in B minor, Fugato, Prelūdus. — Toliau solistė išpildė: Gėlės iš šieno — Vl. Jakubėno, Rudenėlį — Br. Budriūno, Aguonėlės ir Pradalgiuose — A. Kačanausko.

Po pertraukos antrojo koncerto dalyje solistė G. Vasiliauskiene padainavo Laukinę roželę ir Upėtakį — F. Schuberto, Brazilijos perla — F. Davido, Pavasario dainą — Ch. Goumod. Akomponiatorė D. Oldham paskambino Etude de Concert — C. Chaminade, Consolation No. 6 — Fr. Liszt. Koncerto pabaigai viešnia atliko: Pievoje žalia žolelė žaliavo — P. Čaikovskio, Kregždutė — Eva Dell Aequa, Arija iš operos "La Boheme" — G. Puccini.

Viešniom choro ir klausytojų vardu padėkojo Benys Sulskis. Abi ponios buvo apdovanotos rožėmis.

Mėgstantiems dainos ir muzikos meną šis koncertas buvo tikra šventė. Omahiečiai ilgai nepamirš malonių viešnių. Solistė G. Vasiliauskiene, atrodo, ir savo, kaip "diplomatus" misiją irgi puikiai atliko. Dėl jos apsilankymo tolimas Australijos žemynas, rodos, lyg ir priartėjo prie mūsų.

Po programos visi dalyviai ir viešnios persikėlė į sv. Antano parapijos salę, kur buvo pasisėkta ir, kaip sakoma, pasišmonėta.

Užgeso kaip žvakė

Spalių 14 Omahos lietuvių sujaudino staigi Stasio Misiūno mirtis. Velionis dirbdavo naktimis. Poilsiu atsiguldavo dienos metu. Tuo laiku po tonisų operacijos, tik parvežtas iš ligoninės, namuose buvo abi jauniausios dukrelės. Jos nustebė, kad nuskambėjus žadintuvui nepasigirdo tėvelio žingsnių. Nei žadintuvus, nei žmonės ir vaikų ašaros nebeprickė Stasio iš amžinojo miego. Jo gyvybę it žvakutę netikėtai užpūtė negailestinga mirtis. Velionis palaidotas šv. Marijos kapinėse.

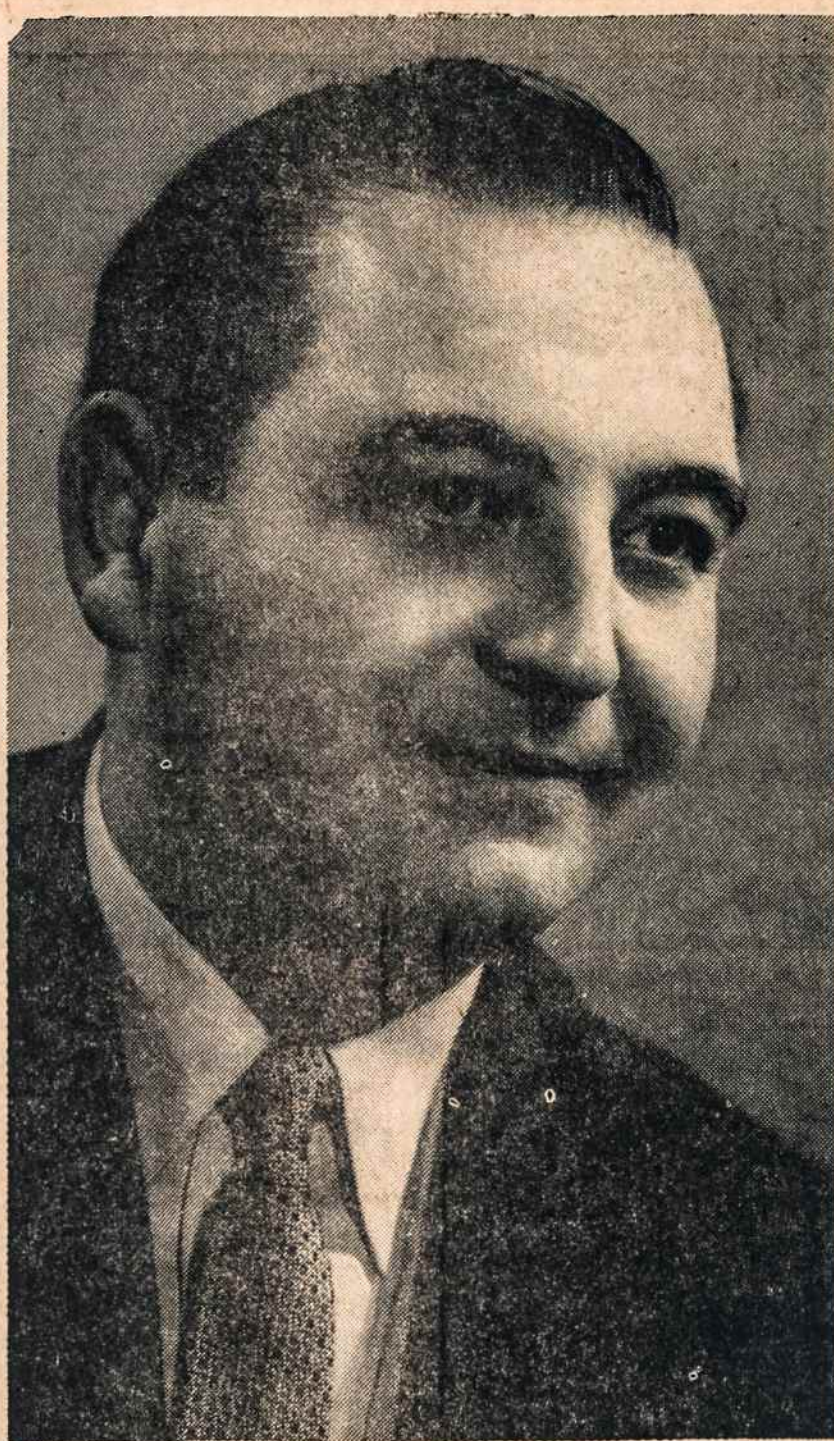
Ziauriai nutrauktas gyvenimo siūlas

Dar nesuspėjom atitokti po Misiūno mirties, kai sukrėtė Rakauskų šeimos tragedija. Lapkričio 3 d. apie 7 val. vak. Albertas Rakauskas savo namuose persovė žmoną Anastaziją ir pats sau paleido kulka į galvą. Žmona buvo peršautą per krūtine. Turėjo sunkią plaučių operaciją, bet išliko gyva ir pamažu pradeda sveikti. Vyras, neatgavęs sąmonės mirė po valandos laiko. Velionis gražiai sugyveno su žmona. Prieš dvejus metus buvo operuotas. Žaidžia negijo. Įsitarė vėžį, puolė į nevilgtį ir mirtį. Gilios nelaimės prislėgtos pasilikto žmona Anastazija ir 3 dukros su šeimomis — Vida, Silva ir Dana.

Mirė seniausias kunigas

Engelwood, Fla. — Lapkričio 20 čia mirė kun. Kazimieras Skripkus, pernai atšventęs 70 metų kunigystės sukaktį, o šiemet 94 metų.

Buvo gimęs 1869 rugpiučio 30 Lietuvoje. Kunigu išventintas 1892. Į Ameriką atvyko 1904 m. Pradžioje buvo Westville, N.Y., kur pastatė mokyklą. 1915 persikėlė į Detroitą, kur jis pastatė dvi bažnyčias ir mokyklą. 1921 atsikėlė į šv. Juozapo parapiją Binghamton, N.Y., kur išbuvo iki 1940 metų. Tada jis pasitraukė iš pareigų ir apsigyveno Engelwood, Floridoje. Praeitais metais šventė 70 m. kunigystės sukaktį, gavė popiežiaus Jono XXIII specialų palaiminimą. Pagal savo kunigystę, buvo seniausias kunigas pasaulyje.

STASYS BARAS, solistas dainuos New Yorke lapkričio 30 lietuvių studentų suvažiavimo koncerte (skelbimas 8 psl.).

Solistas St. Baras dainuos New Yorke

"Baras turi nepaprasto grožio balsą ir jį naudoja efektingai" — rašė The Telegram laikraščio kritikas po jo koncerto Toronte, Kanadoje.

"Baras yra tenoras su nuostabiai plačios apimties ir tokio sodrumo balsu, kokių retai išgirsti" — vertino Peoria Journal Star Baro pasirodymą Peorijos mieste.

Tokie ir panašūs vertinimai lydėjo Stasio Baro koncertus dainos meno centruose. O tų jis turėjo visą eilę. Dar 1943 ir 1949 metais su grupe lietuvių solistų dainavo eilę Anglijos miestų, ir tenykštės kritikos buvo įvertintas labai teigiamai. The Times kritikas tada rašė:

"Stasys Baras yra itališkosios mokyklos tenoras su švelniai skambančiu balsu".

Jis taip pat dainavo Romoje, Kolumbijoje, Hartforde, Bostone, Toronte ir kitur. Lietuviškajai publikai yra dainavęs šimtus kartų. Visose Chicago lietuvių statytose operose St. Baras dainavo pagrindines tenorų partijas su neabejotinai

A. A. KUN. K. SKRIPKUS

Laidotuvėse dalyvavo iš lietuvių kunigų — Kun. J. V. Skripkus, iš Pittsburgho, pusbrolis; kun. Jonas Bakšys iš Rochester, N.Y., ir K. Palaidotas lapkričio 22 iš šv. Rafaelio bažnyčios Gulf Pines Memorial Park kapinėse.

pasisekimu.

Ateinantį šeštadienį, lapkričio 30, Stasį Barą su soliste Dana Stankaityte, akompanuojant pianistui Aleksui Mrozinskiui, turėsime progos išgirsti New Yorke Statler Hilton viešbučio Penn Top salėje.

Po koncerto bus šokiai, grojant Starolio orkestrui. Koncertas pradžia 6 v. 30 min.

Koncertą rengia ALB New Yorke apygarda ir L. Stud. Sąjunga.

— Waterbury, Conn. Tradicinis kaukių balius, rengiamas skautams remti komiteto, turės įvykti lapkričio 30, dėl Amerikos prezidento mirties atšaukiamas ir nukeliamas vėlesniam laikui.

PROVIDENCE, R. I.

Šeštadieninė mokykla

Mūsų mažos kolonijos dideli norai įsteigti šeštadieninę mokyklą pagaliau išsipildė. Klebono kun. V. Martinkaus pastangos, pritraukiant šeimą po šeimos iš Anglijos ir Pietų Amerikos, padidino ir mokyklinio amžiaus vaikų skaičių. Pribrando laikas mokyklą steigti. Buvo sunku surasti mokytojai, kurie skirtų laiko šiam kilniam darbui. Pagaliau, šias pareigas prisėmė Katelytė ir V. Kerbelis.

Lapkričio 16 ryte susirinko visi kolonijos vaikučiai, neišskiriant nei vienos šeimos. Mokykla veikia šv. Kazimiero par. mokyklos patalpose, kuriomis naudotis visu nuoširdumu leidžia dabartinis kleb. kun. V. Martinkus. Malonu, kad ir šv. Kazimiero mokyklos seselės priataria šeštadieninės mokyklos reikalui.

Mokyklos organizatoriai nuoširdžiai dėkoja tėvams už pritarimą ir tikisi, kad pradėtas darbas bus ištesėtas ir atneš gražių vaisių mūsų kolonijai.

Iš skautų veiklos

Skautų tėvų ir rėmėjų suorganizuota vakaras įvyko lapkričio 16 vakare. Malonu pastebėti, kad vakare dalyvavo visi naujieji šios kolonijos lietuviai. Norėtusi matyti daugiau dalyvaujančių ir vadinamųjų "senuosius" lietuvius. Skautų tėvų komitetas yra dekingas Hartfordo ir Worcesterio sve-

Dainavos jaunimo stovykla

Vykdamas Dainavos jaunimo stovyklos naująją statybą (kolyčią ir administracijos namus), visą išlaidų naštą pasidalino lietuviškų kolonijų rėmėjai ir atskiri geradariai. Daugiausia pinigėmis aukomis ir darbu prisidėjo Detroito lietuviai, nes jie turi galimybės daugiau pasinaudoti stovyklos patogumais. Nuo jų mažai teatsiliko chikagiečiai, kurie pasiūčia į stovyklą apie 50 proc. viso stovyklaujančio jaunimo. Clevelando lietuvių kolonijos veiklaus ir nenulstamo globos komiteto pastangomis rezultatai irgi prašoka keletą tūkstančių dolerių. Nors New Yorke apylinkė yra, palyginti, toli nuo Dainavos stovyklos, tačiau kun. V. Dabušio ir globos komiteto rūpesčiu laike poros metų surinkta aukų stovyklai nauda arti dvylikos tūkstančių dolerių. Tiesa, šios sumos penkius šeštadalius sudarė vieno asmens auka, įteikta pernai per kun. L. Jankų, o likusioji dalis visų kitų aukotojų kartu.

Siais metais per New Yorke globos komitetą aukojo: prel. P. Juras — 100 dol., P. Kunigėlis — 100, dr. B. Radzivanas — 100, ir J.E. Vaisniai — 100. Po 30 dol.: prel. J. Balkūnas, kun. A. Kardas, kun. P. Totoraitis ir dr. R. Zolubas. Po 25 dol.: kun. S. Yla, kun. J. Švagzdys, kun. J. Ruokis, dr. R. Saldaitienė, dr. T. Savickas, P. Minkūnas, A. Sabalis ir XY. Po 20 dol.: dr. I. Skeivys ir dr. A. Starkus, 15 dol. — dr. A. Sužiedėlis. Po 10 dol.: dr. A. Trimakas, dr. Z. Kungys, K. Krušinskas, J. Šalins, A. Gražiušas, J. Pašukonis, St. Lušys, V. Vebeliūnas, L. Petrauskas, A. Masionis, P. Zapasnickas, J. Mėlynis, V. Mėlinis, W. Mėlinis, O. Labanauskaitė ir P. Vainauskas. 6 dol. A. Povilaitis, dr. A. Skėrys, kun. J. Maknys, dr. A. Šmulskys, J. Andriušis, A. Žukauskienė, Žukauskas, E. Jurevičiūtė, Taškelevičius, T. Ivaškaitė, M. Graudušis, V. Stanaitis ir E. Baltrušaitienė. Daugelio duotos aukos yra tik dalinės, nes jie pasižadėjo padidinti savo įnašą iki šimtinių.

Dainavos Jaunimo stovyklos vadovybė visiems aukotojams nuoširdžiai dėkoja, nes jie prisideda prie naujos statybos atbaigimo. (c.)

— Marija gelbėk mus, Mary Save Us. Sibiro tremtinių ranka rašyta maldų knygelė. Graži ir vertinga dovana visiems. Iš Sibiro į laisvą pasaulį patekusių lietuvių maldų knygelė. Ji mažytė, ranka rašyta, kuklių piešinėlių papuošta, tačiau atskleidžia mums didžias dvasios gelmes ir meilės kančios paslapį. Kaina \$1.25. Galima gauti lietuvių ir anglų kalba: Immaculata, R.F.D. 2, Putnam, Conn., 06260 arba Darbininkas, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N.Y., 11221.

IŠ VISUR

— Prel. Jonas Balkūnas, Maspeth, N.Y., buvo kreipėsi rezoliucijų reikalu į senatorių Jacob K. Javits, kuris rezoliuciją Lietuvos laisvinimo reikalui įtraukė ir "Congressional Record, New Yorko lietuvių siekia, kad Javits inestu tą rezoliuciją kaip Senate Concurrent Resolution, kuriai Senatas vėliau galėtų duoti eiga. New Yorko valstybės lietuvių kviečiami parašyti sen. Javits po trumpą laiškutį, raginant jį tai padaryti. Laiškai adresuotini: The Honorable Jacob K. Javits, Senate Office Building, Washington 25, D.C.

— Kun. P. Totoraitis, Newark, N.J., išguldė septynias savaites šv. Jokubo ligoninėje, po sėkmingai pavykusios stuburo operacijos, lapkričio 23 grįžo namo. Jį ligoje pavada-vo kun. P. Celiešius ir kun. J. Bartuška.

— Mildred Jagielienė (Jagiella), Lansing, Ill., Lietuvos vyčių organizacijos narė, rašo: "Kuo galiu prisidėti prie jūsų darbo, kad kaip galima greičiau galėtumėm pravesti rezoliucijas JAV Kongrese? ..." Visi, norį vienu ar kitu būdu prisidėti prie šio darbo, terašo: Mr. L. Valiukas, Post Office Box 77048, Los Angeles, Calif., 90007.

— Šachmatų komit. praneša, kad skelbtos S.A. lietuvių šachmatų pirmenybės lapkričio 28-30 Clevelande atšaukiamos ir nukeliamos į 1964 m., nes Chicago, Detroito, New Yorke ir Kanados šachmatininkai pasisakė negalysią atvykti. Pirmenybės pavidamos surengti Hamiltone ar Toronte-Kanados Sporto apygardai iki 1964 birželio 1.

— Marija gelbėk mus, Mary Save Us. Sibiro tremtinių ranka rašyta maldų knygelė. Graži ir vertinga dovana visiems. Iš Sibiro į laisvą pasaulį patekusių lietuvių maldų knygelė. Ji mažytė, ranka rašyta, kuklių piešinėlių papuošta, tačiau atskleidžia mums didžias dvasios gelmes ir meilės kančios paslapį. Kaina \$1.25. Galima gauti lietuvių ir anglų kalba: Immaculata, R.F.D. 2, Putnam, Conn., 06260 arba Darbininkas, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N.Y., 11221.

TĖVŲ DĖMESIUI!

Lietuvių kalbos pramokti patartina jaunimui įsigyti šias knygas: Ig. Malėno "E" elementorių, kaina \$2.50; A. Rimkūno Kregždutė, pirmoji dalis \$2.25; Kregždutė antroji dalis \$3.00; Kregždutė trečioji dalis -3.25; S. Jonynienės, Lietuvos laukai, penktajam skyriui skaitymėliai, kaina -3.00; A. Tyruolio, Ten kur Nemunas banguoja, šeštam skyriui, gramatika-skaitymai, kaina \$3.50; J. Plačo, Gintaras, aštuntam skyriui skaitymai. Vyt. Nemunėlio, Meškiukas Rudnosiuokas, kaina -2.00; Gulbė karaliaus pati -1.25. Kas gražu vaikūčiams, piešinėliai, 50 ct. ir kt. Rašyti: Darbininko 910 Willou-11221.

— SLOGOS —

Išgikite automatinį SPRA-O-MED purškala, kuris savo stipriais vaistais diena ir naktį apsaugos nuo įvairių persišaldymų. Sekundės papurškimas ant nosinės veiks išista dieną kaip palengvintojas kvėpavimui. Sekantis papurškimas vakare ant čiuzinių bei kambarių suteiks greitą galvos skausmo pagėdijimą ir bendrai padės nugalėti slogą. Šie vaistai tinka ir vaikams ir suaugusiems. Greitai pagalba nuo slogos reikalaukite vaistinėse —

SPRA-O-MED

Paulauskaitė už nuoširdų darbą su mūsų mažaisiais. Daug Providence kolonijai trūktų, jei neturėtume lietuviškos dvasios skautų organizacijos.

E. Rastonienė

PREL. M. KEMEZIS (d.) Elizabetho lietuvių klebonas, sveikina kun. J. Serną, šv. Onos lietuvių parapijos kleboną Jersey City, N. J.

JERSEY CITY, N. J.

Jersey City, N.J. lapkričio 17 iškilmingai paminėta šv. Onos bažnyčios 50 metų sukaktis. Iškilmingas mišias aukojo kun. Jonas Sernas, asistą sudarė: kun. Alfredas Zemeikis — diakonas, kun. Raimondas Thompson — subdiakonas abu iš Sopolingosios Dievo Motinos parapijos Kearny, N.J., kun. Albertas Matulis — ceremonijų meisteris, iš šv. Mykolo pa-

riapijos Bayonne, N.J.

Po mišių parapijos salėje buvo banketas, kuriame dalyvavo apie 200 dabartinių ir buvusių parapičių. Kalbas pasakė prel. Ig. Kelmelis, prisimindamas šv. Onos praeitį, ir prel. Mykolas Kemežis, kun. John Doyle, buvęs šv. Onos parapijos, prisiminė kaip jis čia veikė. Pabaigoje visiem padėkojo kun. J. Sernas.

LIETUVIŲ MOTERŲ ATSTOVYBĖS New Yorke Klubo

KULTŪRINĖ POPIETĖ Gruodžio 8, sekmadienį

5 val. popiet

New York HILTON viešbutyje
MORGAN SUIT (antrame aukšte)

Menininkės A. KASUBIENĖS paskaita ir apžiūrėjimas jos šį pavasarį sukurtu 26x8 pėdų muralio.

Kavutė
Vilniaus operos šokėja E. KEPALAITĖ išpildys keletą modernių šokių.

Visi, kas nori įaukioje aplinkumoje praleisti sekmadienio popietę, maloniai kviečiami atsilankyti.

Viešbutis yra Manhattane — 6th Avenue, tarp 53 ir 54 St. Apsilankyti prašoma iš anksto.

Apsilankyti prašoma iš anksto. Auka \$3.50

Klubo Valdyba

Balfo vaju

Aštuoniadešimt devyni aukojai. (3-čia Balfo vaju savaitė).

Balfo vajai įpusėjus, atsiliepi beveik pusė Balfo rėmėjų New Yorke (269 aukotojai suaukojo 2,409 dolerius). Trečiajį savaitę 89 aukotojai davė Balfui 793 dolerius:

Kipras Bielinis — 30, P. J. Bagdas, MD — 25. Po 20 — W.V. Steponis, dr. A. Starkus. Po 15 — V. Kanauka, M.D., J. ir V. Urbanavičiūtės, N. ir J. Ulėnai, J. Brazaitis.

Po 10 dol. — P. Bichnevičienė, V. Natkiavich, A. Snieckus, L. ir J. Giedraičiai, V. Lukas, Keziai, A.P. Gureckas, J. Doba, J. Lipnickas, A. Vainius, E. ir P. Vainauskai, M. Ercius, A. Gudelis, Ald. Siminkas, J. Jankus, A. Galchus, S.V. Birutis, dr. J. Petkevičius, J. Narvydas, H. Andruska.

Po 5 — A. ir V. Gerulaičiai, M. Bulvičienė, J. Savage, S. Karmazinas, J. Petraska, A. Šilbajoris, Jonikas, L. Gudeliėnė, M. Brakas, J. Staskus, P.J. Montvila, P. Gaurys, Zvinienė, Stumbrienė, U. Stumbrienė, K. Kazakevičienė, Kazlauskai, V. ir M. Butrimai, dr. L. Plechavičius, Palkauskai, A. Krenaitis, Al. Mažeika, St. Dzikas, E. Jankauskas, M. Jankauskas, D. Vaičiūnienė, J. ir A. Sodaiciai, I. Tomas, D. ir L. Gudeliai, J. ir M. Blažaičiai, M. Vambutas, O. Cečetienė, J. ir P. Strijauskai, K. Krušinskas, L.R.K.S.A. Kuopa, Ant. Smith, Bart šeima, El. Ciurlienė, Baltadonienė, J. ir M. Pilauskai, kun. L. Budreckas, J. Klant, A. ir M. Galdikai, F. Sprindžiai, L. Špokas.

Kiti mažiau. Visiems geradariams Balfo šelpiamieji nuosirdžiai ir ilgai bus dėkingi.

Vienas po kito New Yorke lietuviai atgabena į Balfo Centrą (105 Grand St. Brooklyn, N.Y.) gerų rūbų, o Kearny, N. J. lietuviai atvežė visą sunkvežimį, arti 5,000 svrų. Tos vietovės balfininkus puikiai globoja kleb. D. Pocius.

Per tris lapkričio mėn. savaites Balfas jau išleido 6,133 dolerius, iš kurių 1,642 doleriai sumokėti vien už siuntinius į Lietuvą, Sibirą. Kitų pinigų didžioji dalis išsiuntinėta į įvairius pasaulio kraštus. Lietuvos varguoliams, kaip Amerikos lietuvių dovana Kalėdų šventėms. Ant Balfo Centro stalo guli dar keliasdešimt pašalpos prašymų. K.L.J.

— Joana Kariene, Bridgeport, Conn., surinko rezoliucijoms remti komitetui 43.00 aukų. Savo laiške ji pažymi „...Visokiems reikalams jau esu rinkusi ir daug kam įkyrėjusi. Tačiau jūsų dideliame tikslui drįsau įsti vėl žmonėms į akis...“ Aukos šiam tikslui siųstinos adresu: Mr. G.A. Petrauskas, 3442 Madera Avenue, Los Angeles, Calif., 90039.

Ridgewoodo sekcijoje prie pat Parko išnuomojamas 5 kambarių su vonia apartamentas, apšildomas. Mėnesiui nuoma tik 50 dol. Kreiptis: VI 3-6545.

— Rašomos ir skaičiavimo mašinės, labai atpiginta kaina, gaunamos iš: J.L. Giedraitis, 10 Barry Dr., E. Northport, N.Y., 11731.

PHILADELPHIJOJE apžiūrima knygų paroda, surengta 1853 metų sukilimui pavaizduoti. Minėjimą surengė LB apylinkė. Nuotr. V. Gruzdzio.

NAUJI FILMAI

MIRUSIU PASKELBTAS BĖGLYS

Anglų filmų gamintojas ir režisiorius Carol Reed po įvairaus pasisekimo filmų, kaip „Odd Man Out“, „The Third Man“, „Our Man in Havana“, patiekia naują filmą „The Running Man“. Režisoriaus nuomone, šis filmas turėtų giliai sudominanti savo melodrama, palaikanti žiūrovų įtamą iki pat paskutinės minutės. Tekstą paruošė John Mortimer pagal Shelly Smith romaną „Ballad of the Running Man“.

Sugalvojęs atsikaityti su apdraudęs bendrove, lakūnas su kombinuoja dirbtinę oro katastrofą anglų kanale. Žmona dalyvauja gedulingose apeigose ir sunkiai paslepia savo juoką. Pasirodęs neva žuves vyras, painformuoja ją apie susitikimą Ispanijoje. Gavusi iš adraudos bendrovės gana aukštą pinigų sumą, po trijų mėnesių linksmoji „našlė“ išskrenda į Malaga susitikti su savo vyru. Su nauju pasu, vaizduodamas stambų prekybininką australa, lakūnas pradeda draugystę su savo žmona. Nors viskas atrodo saugu, žmona jaučiasi nejuokai dėl apgavystės. Vyras bando ją raminti, kad čia jie tik atsiėmė iš adraudos bendrovės tuos pinigus, kurie anksčiau jiems buvo neiškomėti kitos lėktuvo nelaimės metu. Vis dėlto ir pats vyras pradeda jaustis neramus ir šurkštus. Viskas dar

labiau pablogėja, kai pasimaišo adraudos bendrovės agentas. Ar jis iš tikro tik atostogauja, ar įtaria jų apgavystę? Lakūno rolėje Laurence Harvey pasirodo su įprastu grubumu ir šurkštumu. Ne kartą blankiai pasirodęs panašiuose savanaudžio vaidmenyse, ir ši kartą brutaliai elgiasi su žmona, kaip savo apgavysčių įrankiu. Lee Remick švelnutės, piktnaudojamos žmonos rolėje nedaug teturi progos pareikšti savo vaidybinius gabumus. Geriausiai filme pasirodo Londono adraudos bendrovės agento rolėje Alan Bates.

KORNELIJUS BUČMYS, OFM

Kino teatro lankytojai gal dar prisimena netolimoje praeityje filmą „Five Miles to Midnight“, kuriame Tony Perkins, Sophia Loren ir Gig Young buvo įsivėję į labai panašią situaciją. Naujame filme „The Running Man“ labai skirtingas tik pats fonas. Tai kaip tik sudaro geriausia šio filmo aspektą. Tikrai puikia spalvuota fotografija perduodami Gibraltaro, Malagos ir bendrai Ispanijos gamtovaizdžiai, kurių aplinkoje vyksta didesnė filmo dalis. Šis filmas — vien suaugusių žiūrovų publikai.

BALTIMORĖS ŽINIOS

Kalėdojimas, metinis parapičių lankymas, šv. Alfonso parapijoje jau baigtas. Klebonas prel. L. Mendelis nuosirdžiai dėkoja visiems už suteiktas aukas, kalėdojė kunigai dėkoja už gražų priėmimą.

Ramovėnai lapkričio 23 lietuvių svetainės didžiojoje salėje surengė koncertą ir šokius. Koncerto programą išpildė Rūtos ansamblis iš Lindeno, N.J. Dirigavo Algirdas Kačanauskas. Ansamblio pasirodymą publika nuosirdžiai sutiko. Sekmadienį, lapkričio 24, buvo mišios, kurias aukojos už žuvusius dėl Lietuvos laisvės.

Lietuvių posto 154 legionieriai gruodžio 1 lietuvių svetainės patalpose rengia austrių vakariene. Be to, dar bus klemų, dešrų, alaus ir k. Šokiams gros geras orkestras. Parengimas prasideda 1 v. baigiasi 6v.

Rekolekcijų ir maldos diena gruodžio 1 rengia sodalietės. Dalyvaus 8:30 mišiose, po mišių susirinks šv. Alfonso motykos salėje, kur bus pusryčiai ir paskaita. Paskaita skaitys dvasios vadas kun. A. Dranginis. Maldos diena baigiama palaiminimu šv. Sakramentu.

Bronius Milauskas, senos kartos lietuvis, paskutinius mėnesius sunkiai sirgęs, mirė savo namuose Parkslei Ave. lapkričio 15. Gedulingos mišios už jo sielą aukotos šv. Alfonso bažnyčioje lapkričio 19. Palaidotas Loudon Park kapinėse. Liko nuliūdusi žmona Anele, nuliūdusios dukros Bernardina, Anele, Morta, sūnus Silvestras ir Bernardas ir eilė anūkių.

Juozas Sakalys, ištikimas šv. Alfonso parapietis, ilgai gyvenęs Baltimorėje, lapkričio 18 mirė savo namuose. Velicnis dalyvavo įvairiuose parengimuose, veikė Amerikos Lietuvių Atletų Klube, dalyvavo Baltimorės lietuvių dainos chore. Penki kunigai aukojos gedulingas mišias už jo sielą šv. Alfonso bažnyčioje lapkričio 21. Palaidotas Holy Redeemer kapinėse. Nuliūdus likus sesuo Veronika.

Jonas Obelinis

LIETUVIŲ ŽURNALISTŲ S-GOS Los Angeles skyriaus lapkričio 16 naujai išrinkta valdyba. Iš k. į d. L. Valiukas, A. Giedraitis, V. Irlikienė, St. Paltus — pirmininkas, V. Bakūnas. Nuotr. L. Briedžio.

THANKSGIVING

Season's Greetings and Best Wishes to our friends and patrons
McGOVERN'S WINE & LIQUORS, Inc.
Fine Liquors, Wine, Champagnes, Cordials
Prompt Delivery
SH 8-4420
278 73rd Street, Brooklyn, N. Y.

Happy Thanksgiving to all our friends and patrons
RALPH KAGAN
Electrical Contractor
Residential - Commercial
24 hour service — TW 1-5401
2125 E. 22nd Street, Brooklyn

A very joyous Thanksgiving and sincere best wishes to our Friends and Patrons

SERIO MONUMENTAL WORKS
EMANUEL SERIO
Manufacturers and Sales
Display and Plant on Premises
319 BARRETTO ST. BRONX, N. Y.
DA 8-2223

Happy Thanksgiving to all our Friends and Patrons
LA CARAVELLE RESTAURANT
33 W. 55th Street, New York City, N. Y.

Happy Thanksgiving to all our friends and patrons
BILL JORDAN'S SERVICE STATION
Ed. Monteleone — IV 6-8832
711 Fulton Ave., Hempstead, L.I.

Happy Thanksgiving to all our Friends and Patrons
MAY THIS HOLIDAY SEASON BRING MANY JOYS TO OUR FRIENDS AND PATRONS

CAFE DU SOIR
Traditional French Cuisine in Yorkville
241 EAST 86th STREET
NEW YORK, N. Y.
AT 9-9996

FURS
AARON WEINIG FURS
Large selection of MINK COLLARS
FOX'S MUFFS - HATS
The very latest styles
330 7th Avenue (Bet. 28 & 29 Sts.)
CH 4-6993

LUMBER
CROWN LUMBER CO., INC.
62-65 Fresh Pond Road
Ridgewood, Queens
LUMBER, BUILDING AND MASON MATERIAL
Do it yourself and save
VA 1-4931

GENERAL CONTRACTORS
T. M. T. BUILDERS, Inc.
GENERAL CONTRACTORS
Alteration & Home Improvements. Quality Material and Workmanship guaranteed. Call us for information or see us at 99th Ave. and Springfield Blvd., Queens Village, L.I. Model open 8 A.M. to 6 P.M. Phone GR 9-4392 SU 1-6316

SCAFFOLDING HEYDT CONTRACTING CORPORATION
Longfellow & Viele Aves. Bronx 59, N. Y.
WY 1-2500

J. M. CARPENTER CONTRACTING CO.
Custom Work to your Specifications
Finished Basements - Colortex Coatings - Built-in sliding door closets - Modern windows - Cabinets finished
Work done on premises
SHOW ROOM
All Work Guaranteed
PR 2-7255

WEDDING

The largest assortment in the world of BRIDAL VELS or Bridesmaids' Hats and accessories.
HOLDAY BRIDALS, Inc.
Manufacturers
499 7th Avenue, N.Y.C. (near 37th Street; 18th Floor). Tel. CH 4-3583

For Better Wedding and Week-End Dancing
TUXEDO BALLROOM
Offer the Finest
Call Fred — RE 4-7335
210 E. 86th Street & 3rd Avenue
New York City

BRIDES TO BE

"The Proof is in the Taste"
Order your Wedding Cake and Italian Pastries - Cookie Trays from
THE LA GULI PASTRY SHOP

The Finest in Italian Baked Products. Delicious pastries, cakes and bread for all occasions. We specialize in Wedding Cakes. Let us serve you with the Finest! Call RA 8-5612
29-15 Ditmars Blvd., Astoria, L. I.

For wedding party, anniversary & social affairs see **SKANDIA** Imported Foods and Delicacies from all nations. Also imported beer. — Phone orders accepted: NE 8-1077. Come in see the thousands of imported items. — 244 FLATBUSH AVE., Brooklyn, N. Y.

John O. MOONEY CO., Inc.
WEDDING INVITATIONS 6 day service; Envelopes immediately, 3 day service at extra charge in N.Y. at the Waldorf Astoria, Studios at Fleetwood station, 699 McQuesten Pkwy North, Mount Vernon, N.Y. Call MO 4-4456

BRIDES - BRIDES - BRIDES
Enlarged, New, Manor of the
BLUE NOTE
Superb Wedding and Banquet facilities — Parties to 400. Dates available for Bowling Parties. Free parking on premises.
Every Friday and Saturday Nite "The San Francisco Boys"
160-06 NORTHERN BLVD. Flushing FL 9-9882

SKAITING
ROOSEVELT FIELD ICE SKATING PLAZA
Now open — Fun for all
Open 7 Days and 7 Nights a Week for Public Skating Sessions
Call Pioneer 7-7440
ROOSEVELT FIELD
Garden City, L. I.

FUNERAL HOMES
HESS-MILLER FUNERAL HOME
Serving the Community in a Dignified and Personal Manner
For 50 Years
Air Conditioned Chapels in All Localities
Harold J. Mooney, Mgr.
64-19 Metropolitan Ave.
Middle Village, L.I. VA 1-6660

GLENN R. COOK
Syosset Funeral Home
Distinguished Funeral Service at reasonable rates. Chapels in all boroughs, 2 blocks north of Catholic Church. 28 DeVine St., Syosset, L.I. WA 1-1372

HENRY WEYDIG & SON Inc.
FUNERAL HOME
CHARLES WEYDIG, Lic. Mgr.
13-39 122nd St., College Point, N.Y. Flushing 9-8563

RESTAURANTS

THE STUDENT PRINCE
Ideal facilities for Wedding, Receptions, Communion Breakfasts and other occasions — large or small groups (50-300 persons) 207 East 85th Street, near 3rd Ave.; ATwater 9-8230, ask for BETTY.

Chinese-American Garden Restaurant
Hillside—Glen Hill area. Serving Luncheon, Dinner, Supper. Cantonese cuisine, air conditioned. Social attention to groups. Mr. Chin, your host. Out-going orders accepted by phone — Ot. 5-0281, 3483 Easton Rd., Bronx, N.Y. Free parking.

LUCK KING Restaurant. Chinese food at its best! Luncheon menu at popular prices; outgoing orders; private dining room, cocktail lounge, free parking. Special attention to family & religious groups, societies, clubs, parties. — 1335 North Ave., New Rochelle, N.Y. Call BE 5-6450

SEA SHORE RESTAURANT
Enjoy our famous Shore Dinners on our beautiful open terrace over the water. Sea food extraordinary, sizzling steaks, native Italian dishes — 591 City Island Ave., Bronx, N. Y., on your right after the bridge. Free parking. Open all year. TT 5-9849.

THE NASSAU INN — 800 Jericho Tpke., New Hyde Park, L.I. Catering, wedding, showers, socials, etc. Special package deal \$7.50 ea. person with 1 week free in Miami Beach Fla. Luncheons, Dinners. Your Host Mrs. Lucas. Facilities up to 200. Air conditioned. Special consideration to groups. Tel. 516 FL 4-9562

MUENCHHAUSEN RESTAURANT
Excellent German Food. Specializing in Sauerbraten, Pie knuckles, Bratwurst, delicious steaks & chops. Choice of liquors & imported beers. 95 3rd Ave. (bet. 12-13 Sts.); GR 5-9542. Bring the family for a treat!

DANCING IS FUN at La MARTINIQUE CLUB
Music by Chic Morrison. Cocktail Lounge, Restaurant, Ladies invited. Admission Fri. Sun. \$1.55; Sat. Evs. \$1.75 tax incl. Adults only. 57 West 57th Street at 6th Avenue PL 2-2234

OYSTER BAY RESTAURANT
Pietus - Vakariene - Kokteilai
Banketo stalo specialistai
Nuo 25 iki 500 žmonių
31-01 Broadway, Astoria, L. I.
Spalio - lapkričio - gruodžio rezervacijai skambinti banketo vedėjui: LH 5-8402

KARL'S Mariners Inn — Lunch or dine where cuisine and scenic beauty excel. Sea food, lobsters, steaks, chops. For reservations call AN 1-9756; if no answer, Andrew 1-8111. Bayview Ave. & James St. Northport (turn North on 25A) — Enjoy the Bay-View.

THE CUP & SAUCER COTTAGE
132 W. 32nd St., N. Y. C. — a few doors away from St. Francis of Assisi Church. Breakfast - Lunch - Dinner. Service from 7:30 a.m. to 8:45 p.m. Closed Sundays. Luncheons from 99¢, Dinners from \$1.50. Garden Room available for reservations

KEE'S RESTAURANT Oriental & American cuisine for all social functions, weddings, showers, sweet 16's, banquets, communion breakfasts, business meetings (up to 400 persons) We invite your inquiries. Call Mr. Kee BU 7-2345 — 2026 Church Ave., near Flatbush Ave., B'klyn.

PATRICIA MURPHY Candlelight Restaurant — Route 25A Northern Blvd. and Port Washington Blvd., Manhasset. Hot popovers, honey buns, lovely garden, air cond. Diners club, banquet facilities; world famous flower clock. Open daily. Area code 516 MA 7-3742.

Jei Jūs norite siųsti Jūsų pačių parinktus daiktus kaip dovanas į Lietuvą, arba užsakyti prekes, gaminamas U.S.S.R. (kaip pav. automobilius, dviračius, siuvamas mašinas ir t.t.), kreipkitės į vieną iš seniausiai veikiančių ir patikimiausių firmų, turinčių

30 metų patyrimą.

Atvykite arba rašykite į mūsų centrinę įstaigą arba kurį nors skyrių didesniame mieste.

GLOBE PARCEL SERVICE, INC.

716 Walnut Street
Philadelphia 6, Pa.
WA 5-3455

PIRMAUJANTI DEŠRŲ PREKYBA NEW YORKE
VOKISKOS SPECIALYBĖS
SCHALLER & WEBER
AUGSČIAUSIOS KOKYBES PRODUKTAI
Mūsų krautuvėse geriausias dešros
Kelionėi ir TV užkandžiui — kumpiai, įvairiausias mėsos ir kiti produktai
Užsakykite — įsitikinsite!
6 DIDŽIULĖS KRAUTUVĖS 6
New Yorke — 1654 2nd Avenue — TR 9-3047
(Tarp 85 - 86 g-vių)
Ridgewode — 56-54 Myrtle St. — VA 1-7068
Astoriijoje — 28-28 Steinway Ave. — AS 4-3210
Hempsteade — 310 Front Street — IV 3-5540
Flushing — 41-06 Main Street — HI 5-2552
Jackson Heights — 82-10 37th Avenue — DE 5-1154

WEID JAU 22 METAI!
LIETUVOS ATSIMINIMU
RADIO VALANDA
SEŠTADIENIAIS nuo 5 iki 6 P.M.
DIREKTORIUS JONUBAS J.
STUKAS
1264 WHITE ST. HILLSIDE, N.J.
WAVERLY 6-3325, AREA CODE 201

DARBININKAS

**NEW YORKO
NAUJENOS**

Redakcija ..... GL 5-7281
Administracija ..... GL 2-2923
Spaustuvė ..... GL 2-6916
Vienuolynas ..... GL 5-7068

J. Bačiūnas, PLB pirmininkas, atvykęs į Vliko sukakties suvažiavimą, lankėsi Darbininko redakcijoje.

A. Skirius, Lietuvių Dienų leidėjas, iš Los Angeles, Calif., dalyvavęs Vliko sukakties suvažiavime, aplankė Darbininko redakciją.

Lietuvių Studentų Sąjungos suvažiavimas vyksta ši savaitgalį New Yorke. Ketvirtadienį buvo ideologinių organizacijų pasitarimai. Penktadienį suvažiavimas pradėdamas 10 val. Pietų metų kalbės City kolegijos prof. Bernard Aginoky. Po pietų paskaitas skaito: V. Bražėnas — Tremties studentija ir komunistiniai mitai, dr. V. Vyantas — Tarptautinės studentų organizacijos, simposiumas — kelias į tarptautinę veiklą per LSS.8 v. — susipažinimo vakaras; programa išpildys B. Pumpytė ir A. Kepalaitė. Šeštadienį — organizaciniai pranešimai, sveikinimai A. Zapacko paskaita — Lietuvių Studentų Sąjungos sustiprinimas vakare koncertas. Programa vyksta Statler Hilton viešbutyje. Sekmadienį 11 iškilmingos pamaldos Apreiškimo parapijos bažnyčioje; vėliau — užkandžiai parapijos salėje ir suvažiavimo uždarymas.

Ričardas Bačkis, iš Paryžiaus, ir Živilė Bernotaitė, iš Elizabetho, lapkričio 30 susituokia Maspetho lietuvių bažnyčioje. Sutuoks kun. Audrys Bačkis, jaunojo brolis iš Romos.

Lietuvos kariuomenės šventės minėjimas, turėjęs įvykti lapkričio 23, dėl Amerikos prezidento John F. Kennedy mirties atidėtas vėlesniai laikai.

ALRK Federacijos valdyba nuosirdžiai dėkoja Alf. Samušiui už įdomią paskaitą ir mokslinių ateitininkų Marijos Pečkaskaitės kuopos nariams bei jų paruošėjams už atliktą programą Kristaus Karaliaus minėjime.

Adomo Galdiko kūrinių paroda atidaroma ši savaitgalį Čiurlionio galerijoje Chicagoje. Parode apžvalginė, apima jo tremties kūrybą nuo Freiburgo, Paryžiaus laikų iki dabar. Paroda tęsis iki gruodžio 8.

Dr. Kęstutis Valiūnas, Neris bendrovės direktorius, su žmona keliauja aplink pasaulį. Šiuo metu jie pasiekė Indiją, iš kur Darbininko redakcijai atsiuntė sveikinimus.

Liucijos Šestakauskaitės ir Henriko Šatinsko sutuoktuvės įvyks gruodžio 7 d., šeštadienį, 3 val. p.p. Atsimainymo parapijos bažnyčioje, Maspeth, L.I., N.Y.

Kunigų Vieniybės New Yorko-New Jersey provincijos metinis susirinkimas įvyko lapkričio 21 Tėvų Pranciškonų švėtuolyne Brooklyne. Išrinkta nauja provincijos valdyba: pirmin. prel. J. Balkūnas, vicepirmin. kun. N. Pakalnis, išdinininkas kun. Ant. Račkauskas, sekretoriai — kun. L. Jankus ir kun. Vl. Budreckas. Buvusi provincijos valdyba, kuriai trejus metus vadovavo kun. N. Pakalnis, padarė pereitų metų veiklos pranešimus.

Provincijoje yra 57 lietuviai kunigai. Susirinkimuose dalyvauja ir Kunigų Vienibei įsipareigojimus atlieka daugiau kaip 30 provincijos kunigų. Pereitų metų bėgyje provincijos valdyba sušaukė 6 kunigų susirinkimus, kuriuose buvo svarstomi aktualiausi lietuvių pastoracijos bei katalikiškosios akcijos klausimai.

Viename susirinkime dalyvavo vysk. V. Brizgys ir padarė pranešimą apie Washingtono katedroje ruošiamą Šiluvos Marijos garbei koplyčią.

Kunigų Vieniybės seimas rugsėjo 11, New Yorke buvo sušauktas ir globojamas šios provincijos valdybos.

Be to, buvo pagerbti šios provincijos kunigai 25 metų kunigystės proga: kun. J. Šernas, šv. Onos parapijos klebonas Jersey City, N.J. ir Tėvas Benvenutas Ramanauskas, O. F.M. Prel. J.B. Končiūti surengtas pagerbimas jo į prelatus pakėlimo proga, o kan. Myk. Vaitkui sulaukus 80 metų, provincijos valdyba nusiuntė delegaciją jį pasveikinti ir įteikė gražią dovaną.

Dvasios vadai padarė pranešimus iš katalikiškų organizacijų veiklos. Kun. L. Jankus painformavo, kaip vyksta lietuvių pasiruošimas dalyvauti pasaulinėje parodoje kitais metais New Yorke. Tėvas Vikt. Gidžiūnas, O.F.M., padarė ilgesnį pranešimą apie Lietuvių Katalikų Mokslo Akademijos šau-

BAIGIASI LAIKAS REGISTRUOTIS

Lietuvių diena pasaulinėje parodoje (1964.8.23), rodos dar toli, bet užplanuoti darbai turi jau dabar riedėti, kad pasiruošimas programai būtų darnesnis ir lengvesnis. Didesniams pasirodymams, paprastai, skubame. Persitempimas paskutinėmis dienomis niekad nenašna naudos ir programos dalyviams džiaugsmo. Užtat tautinių šokių sekcija, kurią sudaro J. Matulaitienė, V. Strolia, L. Šileikytė ir A. Samušis, pakar-

PREL. J. BALKŪNAS (k.) Ligija Biliukiene ir J. Bačiūnas, PLB pirmininkas, Vliko dvidešimtmečio minėjime New Yorke. Nuotr. V. Mažello.

VLIKO SUKAKTIES MINĖJIMAS NEW YORKE

(atkelta iš 1 psl.)

nėmis sąlygomis". Raštu sveikino visi trys buvę Vliko pirmininkai — St. Kairys, prel. M. Krupavičius ir J. Matulionis, taip pat didelis skaičius įvairių lietuvių organizacijų, laikraščių ir atskirų asmenų. Gauti sveikinimai Lietuvos diplomatinės šefo St. Lozoraičio, visų Lietuvos atstovybių ir konsulatų Amerikoje, Kanadoje, Anglijoje, Prancūzijoje, Italijoje ir Pietų Amerikoje, Alto pirm. L. Šimučio ir k.

Su dideliu pasitenkinimu išklausyti sveikinimai raštu buv. JAV prezidento H. Hooverio, Valstybės departamento, New Yorko gubernatoriaus Nelsono

kiamą kitais metais suvažiavimą New Yorke ir apie Akademijos židinių kūrimą šiame krašte. Kun. St. Raila painformavo apie Lietuvių Katalikų Religinės Šalpos darbus, o kun. L. Jankus apie Balfo vykdomą vaju ir prašė kunigų bei klebonų talkos.

Baigiant susirinkimą, nutarta pareikšti užuojautą kun. P. Totoraičiui, kuris turėjo sunkią nugarkaulio operaciją šv. Jokūbo ligoninėje Newark, N. J.

—kvd

A. Rockefellerio, viso eilės senatorių bei kongresmanų.

Iš pavergtųjų tautų sveikino raštu atstovai Albanijos, Rumunijos, Vengrijos, Čekoslovakijos, Lenkijos, Latvijos, Estijos.

Toliau sekė eilė pranešimų ir paskaitų Lietuvos laisvinimo ir Vliko veiklos klausimais: Vliko pirm. dr. A. Trimako (žiūr. 3 psl.) Lietuvos Laisvės Komiteto pirm. Vac. Sidzikausko, Tautos Fondo pirm. prel. J. Balkūno, Vliko išdinininko J. Audėno, St. Lušio, dr. M. Brako, dr. A. Šidlausko.

Diskusijose daugiausia svarstytas konsolidacijos klausimas. Pranešimus padarė dr. A. Šidlauskas (Chicago komisijos) ir dr. M. Brakas (Vliko prezidiumo komisijos). Iš pranešimų paaiškėjo, kad pasitarimai su kitomis grupėmis ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenė tebėra vedami; viltys geros. Į Vliką yra jau įsijungęs Lietuvos Atgimimo Sąjūdis (LAS), kurio centras yra Chicagoje. Toliau pasitarimams vesti palikta tikslai Vliko prezidiumo komisija (dr. M. Brakas, J. Audėnas, St. Lušys). Chicago ko-

misija (dr. A. Šidlauskas, L. Smuklštys, J. Talalas) savo paskirtį laikoma baigusi.

Vakarieneje tame pat Overseas Press klube pagrindinę kalbą pasakė ir sveikino Lietuvos atstovas Juozas Kajeckas (žiūr. 2 psl.). Vakariene praėjo rimtoje susikaupimo nuotaikoje. Meninė programa, kurią turėjo parvesti aktorius V. Žukausko, dėl prezidento John F. Kennedy mirties, buvo išleista.

Lapkriči 24, sekmadienį, antros dienos posėdžiuose buvo svarstomi daugiau eiliniai Vliko veiklos ir finansų reikalai. Priimta eilė rezoliucijų. Spaudoje jos bus paskelbtos vėliau. Teisininkai turėjo savo atskirą susirinkimą, kuriame paskaitė dr. Domas Krivicikas iš Washingtono.

Vliko dvidešimtmečio minėjimas praėjo nuotaikingai ir gana sklandžiai. Dalyvių buvo iš visų politinių bei ideologinių grupių. Stipriai pabrėžtas reikalas baigti konsolidacijos pasitarimus. Pasisakymuose mažai dalyvavo jaunesnės kartos atstovų.

(s.)

NUSISEKĖS POBŪVIS

Užpraėjusį sekmadienį, lapkričio 17, Marytei Salinskienei vadovaujant, Woodhavene, Kolumbo vičių salėje, įvyko gausus ir įdomus pobūvis surengtas T.T. Pranciškonų naujos statybos reikalui. Reikia pažymėti, kad ta mintis randa didelį pritarimą. Prel. J. Balkūnas, dalyvavęs tame pobūvyje, pareiškė, kad T.T. Pranciškonam Brooklyne reikia ieškoti naujos vietos ir pažadėjo visokeriopą savo paramą. Taip pat privaciai teko patirti entuziazmą visų atsilankusių. Pobūvis gerai nusisekė, pelnas paskirtas Pranciškonų statybos fondui.

J. Montvila parodė gražių jo paties gamintų filmų. Vaiz-

davo šios apylinkės lietuvių veikimą V. Keraminas, jaunas akordeonistas, puikiai pademonstravo savo muzikinius gabumus, pagrodomas ir klasikinų dalykelių. Jam buvo padėkota gausiu paplojimu.

Komiteto moterys apdėjo status gėrybėmis. Valgėm, vaišėnomės ir klausėmės, ar bus mūsų numeris dovanų paskirstyme. Daug kas buvo laimingas, kiti tikisi laimėti sekančiame parengime.

Publikoje matėsi jauni veidai, keletas ir senesnio amžiaus, bet visų mintys ta pati — padėti Pranciškonams iškurti naujoje vietoje.

Pranciškonai didžiai dėkingi visiems.

Glenmore 2-2923

G.J.

**BOSTONO
ŽINIOS**

Pabaltijo lietuvių moterų klubas įstojo į Lietuvių Fondą nariu, įmokėdamas 100 dol. Tai pirmoji tokia organizacija iš Bostono. Be to, inž. dr. Jurgis Gimbutas ir Paulina Kalvaitienė irgi įstojo nariais, įnešdami po 100 dol.

Kultūros klubo susirinkimas bus lapkričio 30 d. 7:30 val. vakare Tarptautinio Instituto patalpose. Programoje bus nagrinėjama dr. J. Girniaus knyga "Tauta ir tautinė ištikimybė".

Lituanistinei mokyklai palaikyti surengta vakariene lapkričio 17 turėjo daug dalyvių. Pirmą kartą pasirodė Bostono vyrų sekstetas, kuriam vadovauja muzikas J. Gaidelis. Sekstetą sudaro Šimkus, Eikinas, Grinkevičius, Lizdenis, Veitas ir Dambrauskas, K. Bartinas paskaitė savo humoristinės kūrybos.

Emanuelio kolegijoje lapkričio 15-16 buvo prieškalėdinė mugė, kurią suruošė tą kolegiją baigusios mergaitės ir moterys. Buvo atstovaujamos įvairios tautos. Lietuvaitės įrengė savo parodėlę. Buvo parodyti gintarai, tautiški audiniai, juostos, medžio drožiniai. Visą laiką budėjo lietuviškos, apsirėngusios tautiniai rūbai. Parodėlę surengė Norma Razvadauskaitė ir Loreta Kontrimaitė.

Simfoninį koncertą gruodžio 8 išpildys 60 asmenų Melrose orkestras diriguojamas komp. Jeronimo Kačinsko. Koncertas bus Lietuvių Piliiečių Draugijos salėje. Po koncerto bus susipažinimo pobūvis su amerikiečių muzikais.

Koncerte bus išpildyta Brucknerio simfonija, kurioje kompozitorius džiaugiasi gamtos grožiu, muzikos garsais išreikšdamas saulės tekėjimą, miškų šlamėjimą ir linksma paukščių čiulbėjimą. Trečia dalis vaizduoja medžioklę. Ketvirtoji primena, kad šio pasaulio džiaugsmas yra tik laikini. Kompozitorius kreipia savo mintį į Dievą. Pasigirsta rimi ir iškilmingi garsai ligi aukščiausios ekstazės.

Pirmosios programos dalies pabaigoje mūsų žymus smuikininkas Izidorius Vasyliūnas gros grakštų Vivaldi smuiko koncertą su stygų orkestru. Taip pat programoje bus Jeronimo Kačinsko antroji dalis iš Vilniaus suitos "Neris ir Vilnelė". Skubančios per Vilniaus miestą Neris ir Vilnelė pasakoja lietuvių išgyventus jausmus. Pabaigai girdėsime Brahms'o akademišką Uvertiūrą su "Gaudeamus Igitur".

Kas norėtų skelbtis Darbininke prašomas skambinti:

Diplomuotas ekonomistas

Juozas Audėnas

registruotas investavimo fondų atstovas priima interesantus investavimo reikalais —
109 Warwick St.
Brooklyn 7, N. Y.
Tel.: TA 7-9518 • PL 3-6628

WILLIAM J. DRAKE

DRAGŪNAS

ADVOKATAS

84-14 Jamaica Avenue
Woodhaven 21, N. Y.
Tel. Hlckory 1-5220

LAIDOJIMO DIREKTORIAI

Tel. EVergreen 7-4335

STEPHEN AROMISKIS

(ARMAKAUSKAS)
Graborius-Balsamutojas
MODERNI KOPLYČIA
423 METROPOLITAN AVE.
Brooklyn, N. Y.

STagg 2-5043

Matthew P. Ballas

FUNERAL HOME
Moderni koplyčia - Air conditioned
A. J. BALTON-BALTRONAS
Licensed Manager
& Notary Public
660 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.

EVergreen 8-9770

Joseph Garszva

GRABORIUS
Balsamutojas
231 BEDFORD AVE.
Brooklyn, N. Y.

J. B. SHALINS
- Šalinskas

LAIDOJIMŲ DIREKTORIUS
84-02 JAMAICA AVE.
(prie Forest Parkway Station)
WOODHAVEN, N. Y.
Suteikiam garbingas laidotuves
Koplyčios nemokamai visose
miesto dalyse; veikia ventilacija
Tel. Virginia 7-4499

THEODORE WOLINNIN,

INC.
E. JOSEPH ZEBROWSKI
Laidotuvių direktorius
MODERNIŠKA KOPLYČIA
su Air Condition
123 E. 7th St., New York 9, N. Y.
GRamercy 5-1437

KARLONAS

FUNERAL HOME
280 CHESTNUT STREET
NEW BRITAIN, CONN.
Tel. BA 9-1181

CARROL

FUNERAL HOME
Inc.
PETRAS KARALIUS, sav.
Laidotuvių direktorius
ir balsamutojas
74 PROVIDENCE ST.
Worcester, Mass.
PL 4-6757 PL 4-1165

VAITKUS

FUNERAL HOME
197 WEBSTER AVE.
PRANAS VAITKUS
Laidotuvių Direktorius
ir balsamutojas
Cambridge, Mass.
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas dieną ir naktį
Nauja moderniška koplyčia šer-
menims dykai. Aptarnauja Cam-
bridge ir Bostono kolonijas žem-
miausiomis kainomis. Kainos tos
pačios ir į kitus miestus.
Reikale šaukite — Tel. TR 6-6434

Puikus patarnavimas naujo
JOSEPH C. LUBIN
FUNERAL HOME

546 East Broadway
So. Boston, Mass.
Priešais miesto teismo rūmus
Rūpestingai patarnaujame vi-
suose reikaluose, atydziai iš-
pildome kiekvieną pageldavi-
mą. Jūs galite pilnai pasiti-
kėti mūsų patarnavimu iki
visų smulkmenų laidojimo
reikaluose.
Joseph C. Lubin
Funeral Director
Telefonas: 268 - 5185

DIDYSIS RUDENS KONCERTAS IR ŠOKIAI • Danos Stankaitytės ir Stasio Baro dainų ir arijų KONCERTAS

akompanuojant pianistui Aleksui Mrozinskui
lapkričio 30, šeštadienį

STATLER - HILTON
viešbučio didžiulėje PENN TOP salėje
tarp 32 ir 33 gatvių, New Yorke
(įėjimas iš 7th Avenue)

Viešbutis lengvai pasiekiamas visais požeminiais traukiniais,
išskiriant Lexington Ave. liniją, išlipant 34 gatvės stotyse.
Po koncerto — šokiai, grojant 8 asmenų Starolio orkestrui
KONCERTO PRADŽIA 6 VAL. 30 MIN.

Įėjimas: 4 dol.; studentams ir moksleiviams 3 dol.
Bilietai gaunami pas platintojus ir prie įėjimo

Koncerte ir šokiuose dalyvaus iš visos Amerikos suvažiavęs mūsų akademinis jaunimas... Tad nepraleiskite progos išgirsti mūsų žymiuosius solistus ir pabendrauti su lietuviškąja studentija.

Koncertą rengia:

ALB New Yorko Apygarda ir Lietuvių Studentų Sąjunga

Tėv. P. BANIONAS susipažinimo popietėje lapkričio 17 rodo įvairius pasiūlymus naujai pranciškon ustatybai Brooklyne. Nuotr. P. Ažuolo.